Nr. 70 **Dnia 28 Marca 1872 r.** Czwartek. **Dnia 16 (28) Marca 1872 r.**

Prenumerata „Kur. War." wynosi: w **Warszawie** rocznie rs. 4 kop. 80, półrocznie rs. 2 kop. 40, kwartalnie rs. 1 kop. 20. miesięcznie kop. 40; za odnoszenie do domu dopłaca się k. 5 na miesiąc. **Numer pojedynczy** w Kantorze Redakcji kop. 5. **Redakcja otwarta od 11-ej z rana do 2 po południu.**

KURJER WARSZAWSKI.

ROK PIĘĆDZIESIĄTY DRUGI.

Na prowincji i w Cesarstwie wynosi rocznie rs. 8 (w tem mieści się już opłata pocztowa za przesyłkę kop. 96, oraz za opakowanie i Ekspedycję Rsr. 2 kop. 24). Prenumerata przyjmuje się rocznie, półrocznie i kwartalnie. **Rękopisma nadsyłane do Redakcji nie zwracają się.**

Dziś Czwartek *Wielki*. ŚŚ: Syksta P. i Dorot.
Piątek: *Wielki*. Ś-go Cyryla Djak. M.
Sobota: *Wielka*. Ś-go Kwiryna M.
Niedziela **Wielkanocna**. Ś-tej Balbiny P.

Wschód słońca o godzinie 5 minut 47. Zachód „ „ 6 „ 25.
Długość dnia godzin 12 minut 38. Przybyło „ „ 5 „ —.

Adres Redakcji „Kurjera Warsz": PLAC TEATRALNY Nr 5, dom W. L. ZABŁOCKIEJ

Poniedz. **Wielkanocny.** Ś. Teodory M.
Wtorek: Ś. Franciszka a Paulo.
Środa: Ś. Ryszarda Bisk. i Pankracego.
Czwartek: Ś. Izydora Biskupa

— Dzień jutrzejszy, jako *Wielki Piątek*, jest dniem śmierci i pogrzebu Zbawiciela, a przeto dniem najgłębszego smutku i żałoby dla Chrześcijan.

Przy rozpoczęciu Nabożeństwa niezapalają się nawet świece na ołtarzu, ani się pali wieczna lampa przed Ołtarzem, w którym jest *N. Sakrament*, bo w tym dniu ze śmiercią Zbawiciela zagasło niejako światło świata.

Kapłan w czarnym, na znak żałoby, ornacie, przyszedłszy do ołtarza, pada na chwilę krzyżem, co przypomina: że Jezus Chrystus przed rozpoczęciem męki w ogrodzie Getsemańskim, upadłszy na twarz, do Boga Ojca się modlił. Potem czyta dwie lekcje z Mojżesza i Izajasza, które przedstawiają Chrystusa Pana pod figurą niepokalanego baranka, wybawiającego Chrześcijan z niewoli grzechu i od śmierci wiecznej, a przytem proroctwa opisujące dokładnie wszystkie okoliczności męki Pańskiej.

Następnie śpiewa się *Passya* według Ś-go Jana, poczem modli się kapłan za cały Kościół w powszechności o wykorzenienie błędów, a mianowicie: heretyków, odszczepieńców i żydów i pogan. Wszystkie te modlitwy oznaczają, że Chrystus w tym dniu modlił się i umarł na krzyżu za wszystkich ludzi bez wyjątku i że Kościół Jego wszystkim wiernym i niewiernym życzy wszelkiego dobra. Po tych modlitwach następuje *odsłonięcie i uczczenie Krzyża*, jako znaku zbawienia, oraz uroczysta z nim processja, podczas której śpiewają się improperja, czyli „tkliwe wyrzuty" przypominające dobrodziejstwa Pana Boga dla swojego ludu, a z drugiej strony niewdzięczność tegoż ludu posuniętą aż do zadania śmierci krzyżowej Zbawicielowi: „Ludu mój, ludu, cóżem ci uczynił, albo w czem cię zasmuciłem... (Popule meus)." Te improperia przeplata trisagion śpiewany po grecku i po łacinie, „Święty Boże, święty mocny, święty nieśmiertelny, zmiłuj się nad nami."

Po adoracji Krzyża, zapalają się świece na ołtarzu, a Celebrujący udaje się do kaplicy po kielich z N. Sakramentem, a przyniosłszy go w processji, składa konsekrowaną hostję na patenie, okadza ją, poczem odśpiewawszy Modlitwę Pańską, podnosi jedną tylko ręką Przenajświętszą hostyę, dla oznaczenia: że to co dzisiaj sprawuje nie jest ofiarą, ale Kommunją i to pod jedną tylko postacią, gdyż sam Jezus Chrystus jest w tym dniu krwawą ofiarą. Kończąc Nabożeństwo Kapłan wkłada Najświętszy Sakrament do Monstrancji, którą na znak ciężkiej żałoby po śmierci Zbawiciela, czarną krepą okrywa i przenosi w processji do przygotowanego Grobu Pańskiego. Odtąd przez resztę dni i w Wielką Sobotę pobożni nawiedzać powinni Grób Chrystusa, a rozważając mękę i śmierć Jego, pobudzać się do żalu za grzechy.

— Rada Państwa w departamencie ekonomji państwa i na ogólnem zebraniu, roztrząsnąwszy przedstawienie ministra finansów o nowem wypuszczeniu monety miedzianej, *uchwaliła*: poruczyć ministrowi finansów, z powodu ukończenia wyrobienia 3,000,000 rubli monety miedzianej, której wypuszczenie upoważnione zostało przez Najwyżej zatwierdzoną 3 listopada 1869 r. uchwałę rady państwa, wydanie rozporządzeń do przysposobienia i wypuszczenia w obieg w 1872 roku takiej samej monety jeszcze za 1,00,000 rubli, według przepisów, ustanowionych w Najwyższym ukazie do senatu rządzącego z 26 marca 1867 roku, z zawiadomieniem o tem w swoim czasie drogą ustanowioną, senatu rządzącego, dla właściwego ogłoszenia. Jego Cesarska Mość, powyższą uchwałę rady państwa, 29 lutego 1872 r. Najwyżej zatwierdził raczył i wykonać rozkazał. (Dz. War.)

— *d* — Żadne z towarzystw u nas zawiązanych nie cieszyło się tak nagłym a natychmiastowym rozwojem jak Towarzystwo Muzyczne. Istnieje ono właściwie pół roku a liczba jego członków wynosi w tej chwili już przeszło 1200. Dodać zaś trzeba, że liczba ta nie wyraża bynajmniej maximum. Owszem w miarę jak koncerta dwutygodniowe są staranniejsze a zebrania piątkowe bogatsze w muzykę, tem liczba nowowstępujących członków coraz się powiększa tak, że już w tej chwili obecny lokal Towarzystwa w czasie zebrań piątkowych okazuje się za ciasny. A co będzie, gdy się należycie uorganizują chóry i orkiestra własna Towarzystwa, o której utworzeniu się donosiliśmy w tych dniach.

Powodzenia takiego nieprzypuszczali zapewne najżarliwsi promotorowie Towarzystwa w chwili krzątania się około napisania dlań ustawy i wyjednania na nią zatwierdzenia, i temu to przypisać należy, że ustawa owa zaciasne nieco ma ramy.

Każdą jednak rzecz ludzką można doskonalić, można zatem i ustawę poprawić odpowiednio do potrzeb i warunków wskazanych doświadczeniem z ubiegłego czasu. Niektóre zresztą zmiany pożądane możnaby przeprowadzić i w granicach dotychczasowej ustawy.

Mając to na względzie, i dbając przedewszystkiem nie o naruszalność czyichkolwiek na sprawę tę poglądów ale o dobro samej instytucji, pewna liczba członków Towarzystwa podała komitetowi odpowiednie wnioski do rozpatrzenia ich na nadzwyczajnem ogólnem zebraniu.

Wnioski owe żądają przedewszystkiem wybrania umyślnej komissji do rozpatrzenia dotychczasowej ustawy i uzupełnienia jej lub poczynienia w niej stosownych zmian. Komissja taka miałaby obowiązek ukończenia swych prac w terminie wyznaczonym przez ogólne zebranie, naturalnie jak najkrótszym naprzykład trzymiesięcznym. Po tym czasie Zgromadzenie rozpatrzywszy wypracowany projekt upoważniłoby komitet do przedsięwzięcia kroków celem wyjednania zatwierdzenia na to władzy.

Wnioskodawcy proponują, by komissja nie opierała się na swych własnych tylko uwagach i doświadczeniu, ale brała także pod uwagę rady i wnioski każdego z członków, oddając przytem te z nich zgromadzeniu ogólnemu, któreby podpisane były przez 25 członków.

Większa część naszych stowarzyszeń przedstawia ten niepocieszający objaw, że ogół stowarzyszonych nie zna wcale czynności zarządu a nawet niemi się nie interesuje. W Towarzystwie Muzycznem dzieje się coś podobnego. Otóż dla przeciw działania temu kierunkowi obojętności, wnioskodawcy proponują, by wszelkie uchwały komitetu były odtąd podawane do wiadomości ogółu członków za pomocą wywieszania w sali Towarzystwa protokułu posiedzenia w odpisie poświadczonym przez członków komitetu obecnych na tem posiedzeniu.

Wnioskodawcy żądają dalej, by sprawozdania komitetu za każdy rok ubiegły wraz z projektem budżetu na rok następny podawane były do wiadomości ogółu członków przynajmniej na dwa tygodnie przed dorocznem zebraniem i wyborami, inaczej bowiem wszelkie rozprawy i uwagi w tym względzie są niemożebne. Sprawozdanie też powinno być jak najszczegółowsze.

Wreszcie ostatni wniosek żąda, by komitetowi nie służyło prawo rozpatrywania a tem bardziej odrzucania wniosków podpisanych przez 5 członków, takie bowiem należą do decyzji ogólnego zebrania.

Takie to są wnioski złożone w tych dniach Komitetowi Towarzystwa, który z tego powodu na zasadzie obecnej ustawy obowiązanyjest do przedstawienia ich na umyślnie zwołanem Nadzwyczajnem Ogólnem Zebraniu. Zebranie to z przyczyny świąt Wielkiej Nocy ulegnie zwłoce parotygodniowej.

A teraz jedna jeszcze uwaga.

Mamy ludzi, którzy każdą myśl zmiany uważają jako zamach przeciw osobistościom. Poprawka ustawy znaczy dla nich dymisją komitetu, uwaga o potrzebie dokładniejszego sprawozdania, to usunięcie prowadzącego rachunki, żądanie budżetu na 2 tygodnie przed zebraniem, to brak zaufania do wybranych; najmniejsza uwaga o zebraniu lub koncercie w Towarzystwie to napaść i osobista niechęć i t. d.

Doprawdy czas by już był, abyśmy się pozbyli podobnego sposobu zapatrywania się na rzeczy,—sposobu, którym nazwać można nie osobistościowym nawet ale osobkowym. Nie o osoby tu idzie, ale o instytucję.

Wielu powiada: po co zmiany kiedy i tak dobrze. Owszem zmiany są potrzebne aby było lepiej.

Bądź co bądź owa osóbkowość sprawia, że we wszystkich prawie naszych towarzystwach wypowiedzenie myśli otwarcie jest zjawiskiem, podpisanie wniosku niepopieranego przez zarząd—rzadkością nadzwyczajną a głosowanie odbywane jawnie prowadzi dla tych samych powodów zawsze prawie do jednomyślnego wyboru, który według nas znaczy tylko, że jeden w zgromadzeniu myślał a reszta poszła za jego zdaniem.

Naturalnie, że myśl nieraz wsteczną uchwale obudzi w sobie potem ten lub ów z członków zgromadzenia i dalejże narzekać, czasem intrygować, a zawsze waśnić i paczyć i tak pozorną zgodę i jedność.

Dla uniknięcia tych wszystkich niedogodności, należałoby tak w Towarzystwie Muzycznem, jak we wszystkich naszych stowarzyszeniach zaprowadzić głosowanie tajemne, odbywane za pomocą umyślnych do tego przyrządów, używanych zresztą już oddawna przez nasze koleje, banki i w ogóle towarzystwa finansowe.

Przy takiem głosowaniu, tak zwana jednomyślność, prędkoby znikła. Uchwały i wybory nie wypadałaby już jako dowód jednomyślnego uznania, ogólnego poważania lub powszechnego uznania, jak twierdzą stereotypowe w tym względzie wyrażenia, ale za to wypadek ich byłby prawdziwszym i uczciwszym, jako oparty na przekonaniu, a nie jako następstwo czczej i bezmyślnej formalności.

Wiadomości miejscowe.

W Wielki Piątek o godzinie 6-tej po południu chór Instytutu Muzycznego wraz z chórem Katedralnym wykonają w kościele Ś-go Jana po raz pierwszy Miserere Haesera. Wykonane też będą następujące ustępy solowe. Arya Nr. 2 ze Stabat Mater Pergolesego (panna Reich) Solo na sopran z Violonczellą (panna Paprocka i Goebelt) Arja Nr. 2 ze Stabat Mater Pergolesego (pani Djonson) Arya Bassowa ze Stabat Mater Rossiniego (p. Wasilewski) i Duet ze Stabat Mater Rossiniego (pani Djonson i panna Reich), pod dyrekcją Karola Studzińskiego.

= W wielki Piątek i Sobotę w kościele św. Anny przy grobie Zbawiciela wykonane będą pod dyrekcją Ad. Münchheimera, o godzinie 5-ej wieczorem, następujące śpiewy religijne: 1) Arja z oratorjum *św. Paweł*, Mendelsohna-Bartholdy (p. Mikulski).—2) *Qui tollis*, ze mszy Rossiniego, (pani Münchheimer i panna Troschel).—3) Religiosa na skrzypce Locatellego (p. Górski).—4) Modlitwa Troschla, (panna Troschel).— 5) „Quando corpus" ze *Stabat Mater* Rossiniego, (panie: Münchheimer, Troschel, pp. Mikulski i Prohazka). 6) Arja z oratorium *św. Paweł*, Mendelsohna-Bartholdy, (p. Prohazka).—7) *Agnus Dei* z Requiem Thomasa (pani Münchheimer).—8) Recordare z *Requiem* W. A. Mozarta, (panie: Münchheimer, Troschel, pp. Mikulski i Prohazka).

— W Sobotę W. w kościele Matki Boskiej Łaskawej, dawniej XX. Pijarów, wykonane będą przy grobie Zbawiciela, o godzinie 5-tej po południu, dzieła muzyczne, złożone ze śpiewów solowych, oraz kwartetu smyczkowego, który między innemi wykona trzy części „z Siedmiu Słów" Hayden'a, „Medytacje" Gounoda, „Cosi fan tutte" Mozarta i „Ave Maria" Schuberta.

= W kościele Świętego Marcina, przy ulicy Piwnej, w Wielki Piątek i Sobotę, o godzinie 5tej po południu, przy Grobie Zbawiciela, będzie wykonane dzieło przez liczne grono Amatorek i Amatorów: Stabat Mater, z tekstem polskim JXiędza Solarskiego, z muzyką J. K. Chwaliboga, napisane w r. 1867, składające się z 12tu numerów: Ner 1szy, chór; Ner 2gi, Recitativo i Arja na sopran; Ner 3ci, chór; Ner 4ty, tercet na sopran, tenor i bas; Ner 5ty, chór; Ner 6ty, arja na bas; Ner 7my, quartet na sopran, alt, tenor i bas; Ner 8my, chór starców i dzieci; Ner 9ty, duet na tenor i bas; Ner 10ty, duet na sopran i bas z chórami; Ner 11ty, solo alto; Ner 12ty, adagio i fuga chór.— dzieło to wykonane będzie z towarzyszeniem fortepjanu adzielonego przez panów: Małeckiego i Szredera.— Zaś w pierwsze Święto Wielkanocne, w czasie Summy, będzie wykonanem z towarzyszeniem fortepjanu: Oratorium czyli śpiewy do Mszy Świętej, Karola Kurpińskiego, dzieło napisane w roku 1843.

= W Wielki Piątek, w kościele Ś-go Aleksandra, o godzinie 5-ej po południu, ociemniali i ociemniałe

wykonywać będą różne dzieła treści religijnej w orkiestrze, pod dyrekcją Karola Gorączkowskiego, w chórach pod dyrekcją Bronisława Strzeleckiego i solo na skrzypcach, klarnecie i trąbce.

= Nowo ułożone śpiewy Dyrektora opery Stanisława Moniuszki „Ecce lignum crucis" (Introdukcya chór) „popule meus" (solo baryton z chórem) i modlitwa do ukrzyżowanego Chrystusa (solo bass) wykonane zostaną między innemi dziełami religijnemi, w Wielki Piątek, to jest jutro o godzinie 5½ wieczorem przy obchodzie Grobu Zbawiciela, w kościele Opieki Ś go Józefa (wprost ulicy Królewskiej) przez miejscowy chór amatorow.

= Na korzyść biednych wspieranych przez Towarzystwo Pań Miłosierdzia Ś-go Wincentego a Paulo, kwestować będzie:

1) W kościele Ś̈go Krzyża: pp. z hr: Krasińskich Paulina Górska i hr: Hortensja Małachowska z Panną Marja hr: Plater.

2) W kościele Opieki Ś̈go Józefa: pp. z hr. Ilińskich Stefanja Laska i z hr: Jezierskich Jadwiga Pusłowska.

3) W kościele Ś̈go Józefa Oblubieńca N. Marji P. pp. z hr: Łubieńskich Emilja Sobańska i hr: Aleksandra z hr: Kossakowskich Platerowa.

4) W kościele Archi-katedralnym Ś̈go Jana: panie: Marszałkowa Joanna z Wulfersów Marszałkowa Kuczyńska z córkami.

5) W kościele Świętego Ducha, przy ulicy Długiej: pani Andrzejowa Brzezińska Mecenasowa z córką.

6) W kościele Przemienienia Pańskiego, przy ulicy Miodowej: pp. hr: Adamowa Krasińska i Antonina Pęcherzewska Szambelanowa.

= Pani Aniela Hube, kwestować będzie w kaplicy Zakładu ubogich dzieci przy ulicy Żelaznej.

= W kościele Ś-go Ducha wraz z panią Heleną Chłapowską kwestować będą p. K. Kaszewska z pannami Sławianowskiemi.

W kościele Ś. Trójcy na Solcu kwestować będą: Ida z White'ów pułkownikowa Bojarska z córką Joanną i Bronisławą Nowakowską.

= Apolonja Świeszewska, małżonka R. S. kwestować będzie w kościele Ś go Krzyża na odnowienie ołtarzy w tymże kościele z córką Laurą i panną Marją Lipińską, a nie w kościele S-go Jacka jak wczoraj podano.

= We wczorajszej pierwszej liście kwestujących dam a mianowicie co do kościoła Ś-go Antoniego, gdzie powiedziano: Bronisława z Kubarskich Lentz z panną Marją Leszewską, winno się czytać: z panią Marją z Zabierzewskich Leszczewską.

= Podajemy tu okolicznościowy, charakterystyczny ustęp z dzieła ks. Jędrzeja Kitowicza p. t. „Opis obyczajów i zwyczajów w XVII stuleciu."

W wielką środę po odprawieniu jutrzni w kościele, która się nazywa ciemną jutrznią, dla tego iż za każdym psalmem odśpiewanym, gaszą po jednej świecy, jest zwyczaj na znak tego zamięszania, które się stało w naturze przy męce Chrystusowej, że księża psałterzami i brewiarzami uderzają kilka razy w ławki, robiąc mały tym sposobem łoskot, chłopcy swawolni naśladując księży, pozbiegawszy się do kościoła z kijami, tłukli niemi o ławki z całej mocy, czyniąc grzmot po kościele jak największy, tak długo, aż dziadowie i słudzy kościelni przypadłszy z gandziarami niewyparowali ich z kościoła.

Ale chłopcy szybciejsi w nogach od starych dziadów urwawszy tego i owego po plecach kijem, sami zdążyli przed gandziarą umknąć z kościoła. Toż dopiero zrobiwszy bałwan z jakich starych gałganów, wypchany słomą, na znak Judasza, wyprawiali z nim na wieżę kościelną jednego lub dwóch z pomiędzy siebie, a drudzy z kijami na pogotowiu przed kościołem stanęli. Skoro Judasz został zrzucony z wieży, natychmiast jeden porwawszy za postronek, uwiązany u szyi tego Judasza, włóczył go po ulicy, biegając z nim tu i owdzie, a drudzy goniąc za nim, bili go kijami nieustannie wołając co gardła: Judasz! — póki owego bałwana w niwecz nie popsuli.

Lecz i ta swawola chłopców w zwyczaj wprowadzona, jako pokrzywdzająca domy Boże, sługi kościelne i biednych żydków, za wdaniem się w to szkolnych professorów i rządców publicznych, pobywszy lat kilka, nareszcie ustała.

= Jeszcze słowo o artykule Gazety Polskiej pod tytułem „*O szczepieniu ospy*". Artykuł ten będąc zamieszczony w dziale bieżących zagranicznych wiadomości, już tem samem nabiera znaczenia *nowiny*, przedstawiając publiczności niejako exkrakt tego co mądrzy zagraniczni ludzie w obecnym czasie myślą i czynią, a tem samem przynosi szkodę i może sparaliżować najlepsze chęci wielu osób.

Przy pobieżnem czytaniu dla osób niepoświęconych może się nawet wydać bezstronnym, a co gorsza opartym na naukowej podstawie „zaczyna się bowiem od udatnej insynuacji" że: *szczepienie ospy wywołuje żwawe dyskusje pomiędzy lekarzami* (Jakiemi? gdzie?) i chociaż dawniej było uważanem za dobrodziejstwo, dziś jednak posiada wielką ilość przeciwników mających za sobą powagę nauki i doświadczenia (??) i dochodzących w swych wnioskach do przekonania, że szczepienie ospy jest rzeczą zbyteczną, szkodliwą a czasem nawet występkiem! Zamieszczone w artykule cytaty kilku lekarzy zagranicznych, którzy do tych właśnie wniosków przyszli a których to starannie zebrał i uklassyfikował bezimienny autor, służą za podstawę i narzędzie do zręcznego obalenia zasady szczepienia ospy ochronnej.

Nie słyszeliśmy aby kwestja szczepienia ospy ochronnej była dziś jeszcze *przedmiotem żwawych dyskusji* pomiędzy lekarzami, uważamy potrzebę szczepienia ospy za pewnik nieulegający nowym rozprawom i rozstrzygnięty już dawno, bo za czasów Jennera, którego ludzkość do liczby swych dobroczyńców zaliczyła. Dziś uczeni nie tracą czasu na podnoszenie kwestji raz zadecydowanych, nie chcąc chodzić w kółko (circulus vitiosus) i jeśli się tą sprawą zajmują to wcale z innych względów, lecz nie w myśli podawania chociby na chwilę wątpliwości konieczności i zbawiennych skutków szczepienia ospy ochronnej.

Nigdzie za granicą ciała uczone (Towarzystwa lekarskie, Fakulteta medyczne i t. p.) nie wątpiły i nie wątpią o potrzebie i korzyści szczepienia ospy ochronnej i głoszą zawsze te same, oddawna znane już zasady dla wiadomości powszechnej, a najbardziej ze względu srożącej się obecnie epidemji ospy w Europie. Zkąd się więc biorą jeszcze ludzie a co dziwniejsza lekarze (!) którzy ten fakt chcą wątpliwości podać objaśnić trudno, ale bydź może, że przyczyna tego leży w ułomności ludzkiej, skłonnej do dziwactwa i zwątpienia nawet w ustalonych już prawdach. Zdarzają się bowiem ludzie powierzchownie na wszystko się zapatrujący, gotowi wszystkiemu zaprzeczać, wszystko wątpliwości poddawać a czynią to częścią z powodu niegruntownego wykształcenia, częścią zaś rozmyślnie dla własnego interesu. Niektórzy zaś używają szerzenie naukowych utopji i paradoxalnych zdań oraz osłabienie pojęć uświęconych nauką i doświadczeniem za łatwy środek dojścia do rozgłosu. Do jednej z tych kategorji należałoby zaliczyć *ludzi poważnej nauki*, pracowicie zebranych w wyżej wzmiankowanym artykule.

Niepodobieństwem byłoby aby cytaty z prac ulotnych lub artykułów dziennikarskich służyły za kierunek dla spraw naukowych i publicznych bez poprzedniego gruntownego sprawdzenia ich prawdziwości, nie wszystko bowiem co w zagranicznych gazetach się drukuje lub angielscy doktorowie głoszą, jest zarazem pewnikiem naukowym.

Ciała naukowe i powagi medyczne, jak to wyżej wspomniałem nie wyrażały podobnie niedorzecznych i dla ogółu szkodliwych poglądów, przeciwnie są jednozgodnie w zalecaniu jak najenergiczniejszych środków dla zaszczepienia ospy ochronnej całej massie ludności. Do dziś dnia pozostało mi w pamięci zdanie w tej mierze jednego z poważnych uczonych zagranicznych. Dr. Traube, Profesor i Dyrektor Kliniki Terapeutycznej na Uniwersytecie Berlińskim, znany zatem naukowemu światu, jako sumienny autor, pilny nauczyciel i wielki praktyk, zapytany przez jednego ze swoich słuchaczy w lipcu zeszłego roku o potrzebie powtórnego szczepienia ospy ochronnej odpowiedział o miljonowej armji Pruskiej, w której rewakcynacja każdego nowozaciężnego żołnierza jest prawem nakazaną, a która to armia wkroczywszy w kraj nieprzyjacielski znalazła się niespodzianie pośród strasznej plagi ospy, dziesiątkującej miejscową ludność, na szczęście jednak przezornie zabezpieczona rozumnym prawem, uniknęła klęski która częstokroć spodziewane zwycięztwa szybko potrafi zamienić w haniebną porażkę. To opowiedziawszy w obec zebranych lekarzy różnych narodowości nadmienił zarazem o skwapliwości ludności Paryża, która na wieść grożącej epidemji, oblegała arkuty miasta (marcis) oczekując po kilka godzin kolei szczepienia, zakończył zaś temi słowy: man muss sich wundern, dass es giebt noch Leute die zweifeln können über den Nutzen der Revaccination, dass ist mir unbegreiflich und ich muss vermuthen, die müssen statt Gehirn ein Schutthaufen im Schädel tragen."

Nie tłómacząc wyrażenia, którem pełen powagi professor nacechował tych reformatorów przejdźmy do zasad które mogą objaśnić czytelnika co do niektórych wątpliwości w kwestji szczepienia ospy ochronnej. Tak wiadomo jest że:

1) Epidemje ospy przestały być plagą ludzkości dopiero od czasu wprowadzenia szczepienia ospy ochronnej pośród ludności zamieszkującej Europę.

2) Że w ospie jak w innych epidemicznych chorobach daje się spostrzegać perjodycznie nieprzewidziane srożenie się i natężenie objawiając się jej wielką gwałtownością i szerzeniem choroby na znaczną przestrzeń, w takim własnie perjodzie znajduje się Europa od czasu zeszłorocznej wojny.

3) Wakcynacja i rewakcynacja są jedynemi środkami przekrócenia tej choroby.

4) Ospa ludzka wyrządza nietylko kalectwa (zeszpecenie, ślepotę etc.) ale nadto sprowadza znakomitą śmiertelność większą lub mniejszą, stosownie do panującej epidemji.

5) Te osoby które miały zaszczepioną ospę ochronną jeśli ulegną zarazie to takowa objawia się w postaci łagodnej, już to w formie ospy zmodyfikowanej (variolois) już ospy wietrznej (varicella).

6) Bezzasadnym jest pogląd, że szczepienie samo przez się powiększa usposobienie do prawdziwej ospy i jeśli były spostrzegane tego rodzaju wypadki, to pochodziły one z przyczyny, że zaraza ospowa już poprzednio tkwiła w organizmie.

7) Zarzut zaszczepienia jednoczesnego choroby syfilitycznej, skrofułów etc. czego autor do Gazety Polskiej najmocniej się obawia i używa go zarazem za jeden z argumentów przeciwko ochronnemu szczepieniu upada sam przez się przy użyciu do szczepienia lymfy krowiej.

8) Limfa zbierana z dzieci, również dobrze służy jako ospa ochronna, po sprawdzeniu przez lekarza stanu zdrowia dziecka a nawet i jego rodziców. Kończę te słów kilka uwagą, że władze wszystkich krajów cywilnych, wszelkiemi środkami połączonemi, częstokroć z ogromnem kosztem nakazywały i nakazują szczepienie ospy ochronnej całej ludności, że nadto w niektórych krajach, ten zbawienny środek zaradczy był przeprowadzony drogą przymusu osobistego, który to sposób nauka z racji niedołężności i apatji ludzkiej, pochwalić a nawet zalecić musiała. Pewna część naszej ludności, pojmująca dobrze własny interes, nie czekając zachęty przymusowej, już oddawna dobrowolnie na pierwszą wieść groźnej choroby, przedsięwzięła środki zaradcze i cała już jest rewakcynowaną, w imie więc dobra pozostałych, byłoby do życzenia, aby przewodnicy piśmiennictwa naszego, jeśli nie życzą dotykać tej kwestji w sposób zachęcający, przynajmniej nie stawiali czczych przeszkód, drogi artykułów nie mających ogólnego lekarskiego uznania, tym sposobem nie sprowadzali na drogę zwątpienia wahających się w zabezpieczeniu własnego zdrowia.

Dr F......

= Pan Samuel Portner, dla uczczenia pamięci zmarłej żony swojej Anny, przeznaczył rs. 1,500 w listach likwidacyjnych i złożył do depozytu Banku Polskiego z postanowieniem, ażeby procent od wspomnionej summy w kwocie rs. 60, corocznie wypłacanym był, w charakterze wsparcia, dwom wdowom po kupcach wyznania mojżeszowego. Rozdziałem owych wsparć zajmować się będzie tutejszy zarząd gminy izraelskiej z współudziałem Rabina i osoby zapis czyniącej. Pierwsze przyznanie i rozdział wsparcia wyż rzeczonego, nastąpi w rocznicę śmierci Anny Portner, 12 maja r. b. Kandydatki zgłaszać się winny z kwalifikacjami do zarządu Warszawskiej gminy Starozakonnych.

= Na członka przybranego do Kuchni taniej III-ej przy ulicy Chmielnej, zaproszony został p. Wiśniewski Seweryn.

= Z powodu Świąt Wielkanocnych w Kuchniach tanich: przy ulicy Freta i Chmielnej nie będą wydawane obiady w dniach 31 Marca i 1 Kwietnia r. b., to jest w Niedzielę i Poniedziałek.

= Komitet Towarzystwa Muzycznego, ma honor donieść Członkom Towarzystwa, iż w dniu 14 Kwietnia o godz. 12 z połud. odbędzie się nadzwyczajne ogólne zebranie w Salach Redutowych w myśl art. 22 Ustawy, na żądanie więcej jak dziesięciu członków, którzy wnieśli do komitetu podanie, o zwołanie ogólnego zebrania dla roztrząsania: 1) 4-ch wniosków wprzedmiocie zmian ustawy i wyborze kommissji do wypracowania projektu; 2) wniosku aby wszelkie uchwały komitetu były podawane do wiadomości ogółu członków przez wywieszenie odpisu protokółu posiedzenia w jednej z sal Towarzystwa w specjalnie na to przeznaczonem miejscu. Na takim odpisie mają być wymienionemi nazwiska członków komitetu w których składzie uchwała zapadła; dwóch wniosków wprzedmiocie rocznych sprawozdań; 4) wniosku o atrybucje komitetu co do rozpatrywania wniosków, przez 5-ciu członków podanych. Kwit z opłacenia składki za pierwsze półrocze 1872 roku, służyć będzie za bilet wejścia na ogólne zebranie.

= Księgarnia Maurycego Orgelbranda zajmuje się wydaniem w polskim przekładzie rozgłośnego dzieła Drapera p. n. Dzieje umysłowego rozwoju w Europie.

= Na wczorajszem przedstawieniu w Teatrze Wielkim na rzecz tutejszych zakładów dobroczynnych publiczność zajęła prawie wszystkie miejsca. Przedstawienie odbyło się według zapowiedzianego afiszem programu z tą jedynie zmianą, że na początek orkiestra odegrała uwerturę z Zampy, uwerturę zaś Dobrzyńskiego do dramatu Burgrafowie odegrała między 2-em a 3-em aktem „Panny Mężatki". Dochód wyniósł około 900 rubli; w summie tej mieszczą się już

naddatki nieliczne zresztą w tym roku, najważniejsze pochodzą od hr. Berga Namiestnika Królestwa rs. 50 i p. Muchanów małżonki prezesa Teatrów rs. 25.

Osób w teatrze było 737.

= Komitet wystawy politechnicznej mającej się odbyć w roku bieżącym w Moskwie zamówił u tutejszego fotografa p. K. Brandla obrazy optyczne przedstawiające typy ludów zamieszkujących tak w Cesarstwie jak i w Królestwie Polskiem. Obrazy te p. Brandel już wykończył i w tych dniach zamierza z niemi odbyć próbę niepubliczną jednak, w teatrze Rappo przed Komitetem Warszawskim Wystawy.

Art. nad.— Celem popularyzowania rozmaitych gałęzi nauk jest uprzystępnienie wyników umysłowości wszelkim warstwom społecznym, bez względu na stopień rozwoju intellektualnego. Wiadomo powszechnie, że bibliografia nie każdemu jest znaną, pożądaną byłoby rzeczą, gdyby pp. wydawcy, uczyniwszy stosowny wybór książek, spisali katalogi takowych, wraz z przyłączeniem treści każdego dziełka. Spisy te, możnaby rozlepiać po rogach ulic i przez posłańców publicznych za umiarkowaną cenę sprzedawać. Sądzę że tym sposobem pokup książek nader by się ożywił. *J. G.*

— Złożono w Redakcji „Kurjera Warszawskiego“, od Józia i Amelci rs. 1 dla biednych na święcone, zamiast babki, które co rok dostawały; oby więcej z tak dobrem sercem znalazło się dziatek, które wyrzekają się przyjemności, dla wsparcia biednych; stróż domu 1382 za nieposłuszeństwo i wyrządzenie szkody składa rs. 1 dla biednych do uznania Redakcji; od K. K. rs. 1 dla 92-letniej staruszki na Pradze.

— *Panu W. X. Y.* Bank handlowy znajduje się na ulicy Mazowieckiej, dom hr. Zamojskiego. Encyklopedja Ungra i Orgelbranda, mieć będą mniej więcej jeden zakres.

— Onegdaj znajdowało się na widowiskach i zabawach osób: w teatrze wielkim 232; w teatrze rozmaitości 248; w Klubie Ruskim na prel. J. M. Sakowicza 250; w teatrze Rappo 230; w Zakładzie Figaro 25; w Zakładzie Tivoli 33.

— W tymże dniu pochowano na cmentarzach: prawosławnym ciał zmarłych mężczyzn 1, kobiet—, dzieci—; na cmentarzu katolickim męż. 5, kob. 4, dzieci 5; na cmentarzu ewang.-augsb. i reformow. męż.—, kob. 1, dzieci—; na cmentarzu starozakon. męż. 3, kob. 3, dzieci—.

— Przyjechało do Warszawy: osób 352, wyjechało zaś 289.

(G. P.)

= Główna wygrana 200,000 rubli, przy losowaniu 1 (13) marca b. r. pożyczki premjowej, padł na numer, będący własnością biednej kobiety, żony zecera. Szczęśliwa wybranka losu, miała tylko jeden bilet, a kupiła go ona za pieniądze, otrzymane ze sprzedaży srebrnego samowara, wygranego także przy ciągnieniu loterji demidowskiej.

= Jak się dowiadują „Nowosti“ stosownie do Najwyższego rozkazu w roku zeszłym w dniu 25 maja wydanego, główny zarząd artyllerji zajmuje się obecnie zakupem 3,040 koni uprzężnych, dla dwudziestu brygad artyllerji okręgów: Warszawskiego, Wileńskiego, Kijowskiego, Odesskiego i Kaukazkiego. Okręgi rzeczone z obecną wiosną, mają być postawione na stopie pokojowej wzmocnionej.

= „Mosk. Wied.“ donoszą, że pp. radca stanu Bolman i Winogradow, wnieśli podanie do ministerjum dróg i kommunikacji, o udzielenie im koncessji na budowę drogi żelaznej konnej od stacji Łazowej, na drodze żelaznej Charkowsko-Azowskiej, przez Jekaterynosław do Nikopola, na przestrzeni 215 wiorst i ze stałym mostem na Dnieprze przy Jekaterynosławiu.

† Na dniu 27 marca po nader krótkiej i ciężkiej chorobie zeszła z tego świata opatrzona SS. Sakramentami Marja z Wielogłowskich **Grzegorzewska**, żona Dziedzica dóbr Radoszyna, wzorowa żona, matka, córka i chrześcianka. W nieutulonym i nigdy nie przeżytym żalu mąż wraz z dwojgiem małoletniemi dziećmi i bratem, w nieobecności ojca i reszty rodzeństwa zaprasza Krewnych, Znajomych, i Przyjaciół na przeprowadzenie zwłok z kościoła Ś-go Antoniego przy ulicy Senatorskiej w dniu 30 Marca r. b. o godzinie 4 po południu na Cmentarz Powązkowski do Grobu familijnego, i na Nabożeństwo żałobne w następną środę po Świętach odbyć się mające. —2763—

— Zarząd Głównego Domu Schronienia ubogich i sierot starozakonnych w Warszawie zawiadamia, że w Niedzielę dnia 19 (31) Marca r. b., jako w 4-tą oktawę z gonu b. p. Leona **Löwenberg**, niegdy członka-założyciela i dobroczyńcy Głównego Domu Schronienia, odprawione będzie za spokój jego duszy w miejscowej synagodze instytutu, o godz. 1-ej z południa nabożeństwo żałobne, na które Zarząd zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych zmarłego. —2752—

Przegląd polityczny.

Zapowiedziane wystąpienie Bambergera lub Decharga w sprawie Bazaine przyszło do skutku na posiedzeniu Zgr. Narod. **francuzkiego** w d. 25 b. m. Zdaje się że interwencja reprezentacji wywołała zmianę w postawie p. Thiersa i teraz po bardzo wymownym obrocie jaki nadało zgromadzenie wnioskowi p. Bambergera szala domniemań przechyla się na stronę normalnego wymiaru sprawiedliwości. Podobno już nawet na radzie ministeralnej w Wersalu poznano konieczność nietamowania prawnego biegu rzeczy i niema wątpliwości że jeśliby Zgromadzenie przyjęło uchwałę oddającą marszałka pod sąd p. Thiers nie śmiałby się jej opierać a zresztą oporem swojem niczegoby nie dokazał.

Zajęcia około budżetu i praw z nim związanych— niedozwolą zgromadzeniu pomyśleć o żadnych ferjach wielkanocnych. Podobno pomyślny bardzo pobór nowych, w życie już wprowadzonych podatków, uczyni niepotrzebnem obmyśliwanie nowych źródeł dochodu co do których jak wiadomo widoki zgody pomiędzy Thiersem a Zgrom. narod. są bardzo małe. W dziennikach znajdują się niejakie wskazówki ustępstw ze strony komissji zgromadzenia: komissja widząc że państwo potrzebuje dochodów, a niemogąc nic swojego postawić przeciwko projektowi p. Thiersa, zgodziłaby się na jednoroczną opłatę od materji surowych—aby dopełnić w kassie państwa to czegoby jeszcze zbraknąć mogło pomimo przewyżki nadspodziewanej w dochodach z nowo nałożonych opłat.

Projekta skarbowe pp. Carayon-Latour i Philippoteaux, dozwalają zapewne tego samego losu, komissja uznaje je za niepraktyczne i ostatecznie 3 pozostałe miljardy kontrybucji, uiszczone zostaną tym samym sposobem co i dwa pierwsze; z pożyczki rentowej. Niewiadoma jest jeszcze cyfra zapisów na pożyczkę narodową—które pomimo przezornego trzymania się rządu w bierności — wcale nie ustały i równie w kraju jak za granicą, zbierane są pomiędzy obywatelami francuzkiemi.

Rozprawy budżetowe odsłoniły jeden fakt bardzo smutny; brak należytej dbałości o oświatę narodową. Budżet tego wydziału jest równie nizkim jak za Cesarstwa pomimo tylu krzyków tylu zaklęć i przysiąg, że tylko przez oświatę iść się będzie do siły istotnej, „Op. Nationale“ z tego powodu zamieszcza artykuł, w którym gorzkie prawdy wypowiada Francuzom. Z artykułu tego wynieśćby można smutne przekonanie, że społeczeństwo francuzkie nigdy się już nie podniesie.

Izba deputowanych we **Włoszech**, zajmowała się ciągle projektami finansowemi. Propozycje ministerjalne przyjęte zostały znaczną większością 280 głosów, przeciwko 160, dla tego też o porażce gabinetu, jak na teraz mowy nawet być nie może. Minister skarbu wniósł następnie ostateczny budżet na rok 1872 i anszlagi przygotowawcze na 1873, poczem Izba rozpoczęła swoje ferje wielkanocne, trwające do 15-go przyszłego miesiąca. Z Rzymu donoszą, że hrabia d'Harcourt, miał u Papieża posłuchanie, na którem dał ojcu świętemu wyjaśnienia co do pozycji wytworzonej przez przyjazd p. Fournier do Rzymu. Hrabia d'Harcourt, uda się wkrótce na kilkotygodniowy urlop, któremu, w obec dzisiejszego stanu rzeczy w Rzymie, rozmaite dzienniki większą nadają doniosłość.

Z Kopenhagi donoszą o przyjęciu w **duńskim** lanasthingu prawa giełdowego dążącego do postawienia jakiej takiej tamy giełdowemu oszustwu, które zapanowało obecnie nad całą Europą. Prawo dotyczy tylko zagranicznych t.j. nieduńskich efektów giełdowych, co wychodzi na korzyść duńskich papierów i stosunków hypotecznych krajowych.

Stan finansów tureckich doprowadził **Turcję** do oryginalnego środka ekonomicznego, t. j. do płacenia urzędnikom pensji miesięcznej co dni 40. Płaca tym sposobem zmiejsza się o jedną trzecią; ale urzędnicy mogą się cieszyć obietnicą, że od chwili, w której nastąpi polepszenie w finansach, różnica zostanie im wypłaconą; takie jest przynajmniej brzmienie depeszy.

Ostatnie Wiadomości Polityczne.

Wersal 25-go. — Na dzisiejszem posiedzeniu Bamberger postawił wniosek, aby decyzje komissji kapitulacyjnej przedstawić do rozpatrzenia Zgrom. Narodomu — z jednoczesnem ogłoszeniem w „J. officiel.“ Wnioskowi temu nadano, znaczną bardzo większością głosów, charakter bezzwłoczności.

Rzym 25 go. — Król przyjął dziś z rąk nowego posła francuzkiego Fournier pisma uwierzytelniające go przy dworze włoskim.

Paryż 25-go. — Dziś odbędzie się przyjęcie dyplomatyczne, odroczone z piątku. Reprezentanci wszystkich mocarstw, z któremi Francja zawarła była przymierze handlowe, żądają, aby zaciągnięte w nich zobowiązania, dokładnie dotrzymanemi były przez Francję.

Paryż 24-go. — „J. des débats“ donosi: Większość komissji do rozpatrzenia wniosków Carayon-Latoura i Philippoteaux—oświadcza się przeciwko tym projektom. „Mémorial diplomatique“ donosi, że stosownie do zasad wyznawanych przez ks. Fryderyka Karola, armja włoska zostanie zreorganizowaną na wzór niemieckiej. Dalej tenże sam „Mémorial“ donosi, że już w Gasteinie porozumiano się co do tego, aby żadnemu obcemu mocarstwu niedozwalać mieszania się do sprawy rzymskiej. „J. des debats“ znajduje tę wiadomość bardzo wiarogodną.

Peszt 26 go. — Klub Deaka postanowił w stosunku do opozycji, utrzymać *status quo*, uważa bowiem wyszłe od niej propozycje, za niedające należytej podstawy do porozumienia.

Praga 25 go. — Dla osłony posiadaczy ziemskich, wiernych konstytucji od najścia band rozsiewających przerażenie band czeskich, wyruszył wczoraj z Pragi pułk Salvatora. Deputacje, do których użyte być miały całe tłumy Czechów, nie przyjdą do skutku z powodu energicznego wystąpienia władz.

Praga 26-go.—Narodni listy“ zostały dziś zabrane przez policję za ogłoszenie listy proskrypcyjnej tych posiadaczy ziemskich, którzy mieszkają w okolicach czeskich, a trzymają z konstytucją.

Peszt 26 go.—„Ellenor“ dowiaduje się, że pomimo postanowienia zapadłego na wczorajszej konferencji Deakistów (patrz wyżej), oba komitety pojednawcze (opozycji i Deaka) odbędą dziś wspólną naradę. Tenże sam dziennik zapowiada blizki upadek Lonyaya i stawia już nową kombinację gabinetową z baronem Bela Wenckheim, konserwatystą i nieprzyjacielem Niemców.

Wiedeń 25 go. — Dotychczasowo kierujący wydziałem wojny pułkownik Horst, mianowany rzeczywistym ministrem.

Zagrzeb 25 go. — Narodowcom podpisanym na deklaracji z września 1871 r., wytoczonym zostanie proces o zdradę stanu.

Berlin 25-go. — Kanclerz państwa złożył w radzie związkowej projekt konwencji o wydawanie przestępców, mającej się zawrzeć ze Szwajcarją.

Wrocław 25-go. — Sąd okręgowy w Falkenbergu zniósł rozporządzenie landrata z d. 13 marca, zamykające stowarzyszenia katolickie ludowe w okręgu Falkenbersko-Grotkowskim, takież stowarzyszenie w Szurgascie i okolicy, oraz Kassino katolickie w Falkenburgu i wszystkie powyższe związki do życia przywrócił. Wyrok zapadł 18 b. m., wydali go: Pfotenhauer, Feldmann i Koch.

Berlin 24. — Ks. Bismarck wyjeżdża dziś na 8 dni do Wardzynia.

Drezno 25-go.—Izba druga uchwaliła nowe prawo gminne; rozszerza ono znacznie atrybucje policyjne zarządów miejscowych w gminach.

Monachium 26-go.—Obrady nad budżetem w Izbie deputowanych. Rząd dopomina się 20,000 guldenów na prassę poufną. Izba 118 głosami przeciwko 9, żądanie to odrzuca. Prezes gabinetu oświadcza, iż rząd i bez tego będzie sobie umiał radzić. Rozprawy były ożywione.

Londyn 26 go. — Izba niższa przyjęła na wczorajszem posiedzeniu wnioski kanclerza skarbu, aby obniżyć opłaty podatkowe od cykorji i kawy, a podatek od spichrzów, kantorów i sklepów. których roczna dzierżawa nie przenosi 20 f. szt. znieść zupełnie. W dalszym ciągu obrad zniżono podatek od dochodu o 2 pensy. Dług państwa według złożonych w Izbie od roku 1869, zmniejszył się o 12,740,000 f. szt. i wynosi obecnie 792,746,000 f. szt.

Londyn 25-go. — „Daily News“ zapewniają, że ks. Bismarck rozsyłał już zaproszenia na kongres międzynarowy, który zaprowadził związek pocztowy wszystkich państw na świecie.

Londyn 25 go. — Izba niższa Gladstona oświadcza, że nic nie wie o zawarciu przymierza między Włochami i Niemcami, Enfield oznajmia, że Anglja na równi z innemi mocarstwami poczyniła już przedstawienia u rządu Chińskiego względem otworzenia dla handlu cudzoziemskiego portu Kergehow.

Rzym 24 go.—„La Nuova Roma,“ zaprzecza prawdziwości pogłosce o tajemnej missji hr. Arnima do rządu Włoskiego.

Rzym 25-go.—Wczoraj przybył tu ks. Walji. Król i ks. Humbert, oddali mu wizyty, wywzajemniając się za odwiedziny z jego strony, ks. Napoleon Bonaparte opuścił Rzym.

Messyna 26 go.—Ks. Fryderyk Karol, wrócił z Tunisu (zamiast jechać wprost do Egiptu) i zamierza zwiedzić Syrakuzę i Katanję.

Kopenhaga 25-go.—Następca tronu przyjął dziś dymissję ministra skarbu, Fengera. Tymczasowy kierunek wydziału skarbowego powierzony prezesowi ministrów Holsteinowi.

Madryt 24-go. — Krąży tu po dziennikach wieść wzięta z jednego z dzienników francuzkich, że ks Bismarck nie zrzekł się myśli osadzenia Hohenzollerna na tronie hiszpańskim. Dziennik „Echo“ popierający interesa dynastji królowej Izabelli, uważa wieść tę za niedorzeczną i powiada, że w jakimkolwiek wypadku dynastja obecna przestałaby panować, naród hiszpań-

ski nie wezwałby już na tron żadnej dynastji cudzoziemskiej.

Madryt 25-go. — Ministrowie spodziewają się, że przy nowych wyborach do Kortezów, wejdzie 150 unionistów i 170 Sagasistów i postępowców. Zapewniają, iż rząd wysyła na brzegi Wenezuelli dwie fregaty, które mają żądać zadośćuczynienia za odprawę udzieloną posłowi hiszpańskiemu.

Montevideo 28 lutego.—Rząd spodziewa się, że będzie mógł przejednać do zgody stronnictwo rewolucyjne.

Hamburg 26-go. — Telegram „Börsenhalle" z Havanny donosi, iż przywódcy powstania w Meksyku Guerra, Trevino i Martinez, pobici zostali pod Zacatecas, przez generała wojsk rządowych Rocha, który ściga pobitych.

POŻYCZKA.

Podróżujący w porze letniej rzemieślnik, szedł jedną drogą z Żydem ku miastu, i niósł w ręku oprócz sporego tłomoczka, dość ciężki płaszcz. W pierwszej karczmie rzemieślnik rzecze do żyda:

— Wiesz co Moszku, ja nie mam pieniędzy, a dążę ku miastu, gdzie mam krewnych — a nie wiem co począć. Bądź tak dobry, pożycz mi rubla, który ci bezzwłocznie oddam po przybyciu do miasta.

— Ny, a gdzie ja tam potem będę was szukać?

— Bardzo łatwo rzecze towarzysz podróży, ale dla pewności daję ci w zastaw ten płaszcz.

Żydek pożyczył rubla i płaszcz zabrał.

Przybywszy do miasta, rzemieślnik po przejściu rogatek, dobył z kieszeni rubla w odmiennej monecie od tej którą pożyczył, i oddając go żydowi, powiedział:

— Dziękuję ci za okazanie mi podwójnej przysługi, raz żeś mi pożyczył rubla w potrzebie, a powtóre żeś mi płaszcz dźwigał.

Dyrekcja dróg żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiej i Warszawsko-Bydgoskiej, podaje do wiadomości, że w dniu 19 (31) marca r. b., jako pierwszym Świąt Wielkanocnych, na drogach żelaznych tutejszych, kursować będą tylko pociągi pośpieszne, wychodzące z Warszawy do Sosnowca i Granicy o godzinie 7 min: 37 z rana i do Aleksandrowa o godz. 2giej min: 50 po południu, a przychodzące z Sosnowca i Granicy o godz: 8 min: 42 wieczorem i z Aleksandrowa o godz: 2giej min 4 z południa.

W dniu zaś następnym, t. j. 20go marca (1 kwietnia) r. b, wszystkie pociągi osobowe, rozkładem jazdy objęte, rozpoczną bieg swój na obu drogach żelaznych.

Warszawa, dnia 14 (26) marca 1872 r. —2731—

SPOSTRZEŻENIA w Obserwatorjum Meteorologicznem Kurjera Warszawskiego.

	barometr milim.	termometr R. stopni	wilgot. powietrza%	kierunek wiatru i stan nieba
wcz. o g. 9 wie.	755.0	+ 2.1	84	połudnowy pogoda
dziś o g. 7 rano	754.5	+ 1.9	85	południowy pochmurno
„ o g. 1 z poł.	752.0	+ 8.6	85	„

W ciągu doby od połud. wczoraj do południa dzisiaj } Najmniejsze ciepło st. + 1.0 / Największe ciepło st. + 10.0

— Ruch przedświąteczny już ogarnął Warszawę.., wszystkie Handle Win i Towarów Kolonjalnych, mają w tych dniach niesłychaną czynność: im który z nich głośniejszy i więcej renomowany, tem bardziej mozolić się musi nad obsłużeniem licznych klientów swoich. Najpierwszy i najmodniejszy tu, Handel win i delikatesów, Stępkowskiego, który obok restauracyjnego lokalu dla gości, posiada Sklep korzenny i towarów kolonjalnych, jest obecnie formalnie oblężony, od rana do nocy, do jego części restauracyjnej, tłoczą się ciągle mężowie lub ojcowie rodzin, wygnani ze swoich przybytków domowych przez srogi post wielko-tygodniowy. Ci panowie uciekający przed czyszczeniem podłóg i pieczywem ciasta, pragną podczas takiej chwilowej emigracji, zaopatrzyć się wraz na swięta, w rozmaite wina i likwory, nagromadzone w kilku ogromnych piwnicach Stępkowskiego. Do tej części zakładu zdążają również obecnie, obywatele wiejscy lub ich pełnomocnicy, po hurtowniejsze win zakupy. Za to, sam sklep kolonjalny, napełniony jest znowu ciągle przez panie lub ich posłannice, które w tym ogromnym bazarze, zawierającym nieprzebrane zapasy rozlicznego rodzaju towarów, zakupują po cenach bardzo umiarkowanych, względnie do dobroci towaru, ingredjencje do ciast, wykwintne bakalje, zagraniczne sery, prześliczne świeże owoce lub z nich konserwy, cukier, rum, kawę, herbatę, słowem, wszystko co potrzebne jest do przygotowania najwystawniejszej nawet z „święconego" uczty. Dla obserwatora i fizjonomisty, ten gwałtowny ruch w handlu Stępkowskiego, przedstawia bogate rysy, godne Kostrzewskiego ołówka.

— Dr. Zdzieński po kilkotygodniowej wycieczce za granicę w dniu wczorajszym powrócił do Warzawy. (1—1) —2759—

— Filip *Flamm* Adwokat przy sądzie Appellacyjnym Królestwa Polskiego zamieszkały w Warszawie, pod Nr. 10 przy ulicy Miodowej, przyjmuje strony interesowane z rana od 8 do 10, po południu od 3 do 6. (2—6) —2726—

— Magazyn kapeluszów męzkich Teodora Weigt, przy rogu ulicy Królewskiej i Krakowskiego-Przedmieścia egzystujący, ma honor donieść jako zaopatrzonym został w kapelusze najnowszego fasonu tak krajowe jak oryginalne angielskie i francuzkie. Głównie zwraca uwagę na kapelusze jedwabne cylindrowe wyrobu krajowego, które dobrocią materjałów i wyrobu przewyższają wszelkie z zagranicy do nas sprowadzane. (2—3) —2718—

— Feliks Gnuss dentysta, leczy wszelkie słabości ust, dziąseł i zębów, plombuje zęby zepsute, oraz wprawia zęby sztuczne, po możliwie nizkiej cenie.— Ulica Święto-Krzyska drugi dom od Nowego -Świata, Nr. 4-ty.— Przyjmuje od 9-tej z rana do 5-tej po południu. (6—6) —1957—

— P. Aniela Ciechanowska, właścicielka magazynu mód i nowości, przy rogu ulic Nowy Świat i Wareckiej prd Nrem 49, po powrocie z zagranicy zaopatrzyła Magazyn swój w najświeższe fasony kapeluszy i sukien oraz kwiatów z najlepszych fabryk. (2—3) — 2700—

DONIESIENIA.

Znaczny wybór

KRAWATÓW

z pierwszorzędnych Fabryk Paryzkich otrzymano w Magazynie Rękawiczniczym M. WIERZBOWSKIEJ, przy ulicy Wierzbowej, Nr 638*a*. (4—5) —2649—

Miód Przegaliński

Znany ze swej dobroci, znajduje się na składzie w Handlu **Sowińskiego i Szulca**, dawniej E. Koelichena, przy rogu ulic Długiej i Przejazd.

Handel tenże otrzymał świeżo prawdziwy **Ser** Limburgski i **Chester** angielski. (2-2) —2691—

CUKIERNIA

ANT. CORAY, przy ulicy Niecałej Nr 11, zaopatrzona została w wielki wybór **Jaj** cukrowych, **Maku** w różnych kolorach, **Kwiatów** do ubierania ciast, **Baranków, Stolików** ze święconem, **Cukierków** desserowych, **Karmelków** i inne wyroby cukiernicze. Oraz od Piątku dostać będzie można: **Babek, Placków** z serem, **Mazurków** i **Torty** na różne ceny. Osoby życzące mieć przyrządzone ciasto podług własnego gustu, upraszam o wcześniejsze zamówienie, z czem się polecam Szanownej Publiczności. (3 — 3) —2660—

POMARAŃCZE!

jedynie dla kuracji sprowadzone prawdziwe Messyńskie, zupełnie słodkie i czerwone w rodzaju Mandarynek, nadeszły do Składu Owoców

Franciszka WRÓBEL.

(2—3) — 2713 —

OSTRYGI

Ostendzkie i Holsztyńskie, nadchodzą codzień do Składu Win i Delikatesów Aleksandra Bocquet, w Gmachu Teatralnym. | —10040—

OSTRYGI

Holsztyńskie i Ostendzkie, codzień świeże w Handlu Antoniego Stępkowskiego. (78—0) —8510—

Pierwsza w kraju Fabryka obuwia maszynowego, kutego i szrubowanego, wyroby swoje uznanej dobroci, dla osób dorosłych i dzieci poleca Sz. Public. Plac Teatralny, ulica Wierzbowa, Nr 473b, dom Petyskusa. L. Lubliński.

Skład Win i Delikatesów

F. SPRINGER'A,

przy rogu ulic Szkolnej i Śto-Krzyzkiej, Nr 1328.

Przy nadchodzących Świętach ma honor polecić się z dobormi gatunkami rozmaitych **WIN**, oraz **DELIKATESAMI**, jako to: **Pasztety** Strasburgskie, **Ryby** morskie marynowane w puszkach, **Sery**: Szwajcarski i Rocquefort, i **Bakalji**, otrzymałem świeże transporta

F. SPRINGER.

15 Korcy olbrzymiego SZPORKU jest do sprzedania, i t. p. (4—6) —2589—

Szanownej Publiczności mam honor donieść, iż

Zakład mój

CUKIERNICZY

bezprzestannie zaopatrywanym bywa w rozmaite gatunki

CZEKOLADY,

która się z najlepszego kakao i cukru z jak największą troskliwością w fabryce mej przygotowywa.

Cena zaś tejże jest tak nizką, że pod tym względem rywalizować mogę z wszelką konkurencją, i tak:

Czekolada Zdrowia od Kop. 30 do 75 za funt.
Czekolada Wanilliowa od Kop. 37½ do Rs. 1 za fun.
Praliny w znacznym doborze, funt po Kop. 60 i 90.
Najdelikatniejsza **Czekolada Desserowa** funt p Kop. 90.

C. E. WEDEL.

Ulica Miodowa, Nr 481.
(3—3) —2554—

PIEKARNIA ANGIELSKA,

przy ulicy Bielańskiej, Nr 608, sprzedawać będzie na nadchodzące Święta,

Baby, Placki, Mazurki, wyborowe

oraz przygotowała znaczną ilość różnego rodzaju **CIAST.** (1- 1) —2758—

Nowo-założona

FABRYKA MIODU

GAZOWEGO i innych napojów gazowych, pod firmą **„F. Bochenek i Spółka"**, poleca swoje wyroby względom Szanownej Publiczności. Zamówienia przyjmuje w samej Fabryce na Pradze, ulica Dziwna Nr 91, lub w Warszawie w Sklepie Wód Mineralnych i Gazowych Nr 49 nowy, wprost gmachu Towarzystwa Dobroczynności i przy ulicy Marszałkowskiej Nr 59 nowy, w Sklepie pieczywa. (1 — 1) —2754 -

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 28 Marca 1872 roku.

Półimperjały Ros. rs. 6 kop. –
Dukaty Hol. rs. 3 kop. 45
Pruskie talary w biletach rs. 1 k. 94
Austryjackie floreny w biletach k. 65¼

	Żądane		Płacono	
	RUBLE I KOP. SR.			
Obligi skarbowe 100 rs., (od kup.) . .	—	—	—	—
Listy Zast. 3 okresu, I. s. za rs. 100 . .	91	85	91	40
Listy Zast. 3 okresu, II s. za rs. 100 . .	89	50	89	15
Listy Zast. nowe 5 pr z r. 1869	90	75	90	45
Listy Zastawne miasta Warszawy . .	87	85	87	55
Listy Likwidacyjne rs. 100	76	5	75	75
Obligi Tow. Kredyt. Ziemskiego . .	100	25	100	—
Obligacje kolei żel. Terespolskiej . .	—	—	—	—
Bilety Banku Cesars. z r. 1860	—	—	—	—
Nowa Ros. poż. prem. z r. 1864 . . .	—	—	—	—
„ „ „ „ ostempl. . . .	—	—	—	—
„ „ „ „ z r. 1866 . . .	—	—	—	—
„ „ „ „ ostempl. . . .	—	—	—	—
Akcje Drogi ż. War.-W. za sztukę . .	94	—	—	—
Akcje Dr. żel. Wars.-Bydgoskiej . . .	77	50	77	—
Akcje Gł. Tow. Ros. Dróg żel. . . .	—	—	140	—
Akcje Drogi żel. War.-Terespol. . . .	—	—	120	50
Akcje Banku Handl. Warsz. rs. 250.	—	—	316	—
Akcje Banku Dyskontowego Warsz. .	—	—	—	—
Akcje W. T. ubezpieczeń od ognia. .	135	—	134	—
Akcje kolei Żel. Fabry.-Łódzkiej . .	—	—	103	—
5% Listy zastawne rossyjskie	—	—	—	—

Wartość kuponu bież. od List. Zast. kop. 147¼
Od Likwidacyjnych kop. 130
Od Listów Zastawnych nowych kop. 133⅓
Od Listów Zastawnych miasta Warszawy kop. 245 15/18
Berlin; Weksel 100 tal. 8 d. rs. 108 k. 97½ rs. 108 k. 75
Londyn: 3 m. 1 funt st. rs. 7 k. 32½ rs. 7 k. 31
Paryż: Weksel 2 m. za 300 fr. rs. 87 k. 60 rs. — k. —
Wiedeń Wek. 2 m. za 150 w: rs 98 k. 10 rs. – k. —

— **Ceny Targowe Warszawskie.**— Dnia 27 marca płacono za korzec pszenicy wagi 242 do 250 funtów rs. 6 kop. 80 do rs. 8 kop. 10 żyta wagi 232 do 240 od do 4 kop. 80 do rs. 5 kop. 25 jęczmienia 2 i 4-ro rzędowego rs. 4 kop. 20 do rs. 4 kop 35. — owsa rs. 3 kop. — do rs. 3 kop. 2½ Groch polny rs. — kop. — do rs. — kop. — kartofle rs. 2 kop. 55 do rs. 2 kop. 70 siano od kop. — do kop. - . — słoma od kop. — do kop. —.

— **Okowitę** płacono —dnia 27 marca hurtową składniczą za garniec od kop. 170 do kop. 170½. Pojedynczą szynkarską za garniec od kop 172 do kop. 174

Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 9 c. 7

Redaktor Juljan Statkowski. **Wydawca Gustaw Gebethner.**

W drukarni Kurjera Warszawskiego.—(Plac Teatralny, Nr 473c (nowy 5).— Дозволено Цензурою. **Dodatek.**

DODATEK do KURJERA WARSZAWSKIEGO N. 70.

Dnia 28 Marca 1872 roku. — *Czwartek.* — *Dnia 16 (28) Marca 1872 roku.*

Wyszła z druku Książeczka, pod tytułem:
„Tydzień uświęcony Nabożeństwem do Najświętszego Serca Jezusa.“
Skład Główny w księgarni Orgelbranda.
Cena kop. 7½. (1 — 1) — 2690 —

Mowy okolicznościowe i trzy Kazania Ks. Henryka Bartscha b. Pastora,
wyszły z druku nakładem Księgarni
E. Wendego i Spółki
i są do nabycia we wszystkich Księgarniach.
Cena 75 kop. (1—3) — 2699 —

Tanie Książki do Nabożeństwa

wydane nakładem Księgarni
G. Sennewalda,
przy ulicy Miodowej, Nr 481 (4 nowy),

Uwzględniając życzenie ogółu i w przewidywaniu zbycia w krótkim czasie reszty nakładów, Księgarnia obniżyła o połowę ceny, 3 najużywańsze książki do nabożeństwa.

Osobom zamieszkałym na prowincji, odsyła je *franco.*

Pielgrzym ziemski duszą w niebiosach, książka do nabożeństwa Ks. **Jana Bogdana,** zawierająca oprócz kompletnego nabożeństwa. Cześć Patronów Pańskich ze stosownemi modlitwami; 626 stronnic na najpiękniejszym welinie, z 3 ma rycinami na stali. (Cena pierwotna rs. 1 kop. 50), kop. 75, z oprawą w płótno angielskie ze złoconemi brzegami, rs. 1 kop. 50; w skórkę ze złoconemi brzegami, rs. 1 kop. 65); w najlepszy szagryn ze złoconemi brzegami, rs. 2.

Wzniesienie myśli do Boga, czyli duch chrześciańskiego nabożeństwa, 5-te wydanie na welinie, 266 stronnic, z tytułem i ryciną na stali. (Cena pierwotna kop. 75), kop. 30, z oprawą w płótno angielskie ze złoconemi brzegami, kop. 90; w skórkę ze złoconemi brzegami, rs 1; w najlepszy szagryn, ze złoconemi brzegami, rs. 1 kop. 20.

Godzina nabożnego rozmyślania, czyli hołd serca Bogu należny, dla użytku prawowiernych katolików, na zwyczajnym papierze, 230 stronnic. (Cena pierwotna kop. 75, k. 20; z oprawą w płótno angielskie, ze złoconemi brzegami, kop. 80; w skórkę ze złoconemi brzegami, kop. 90.

Powyższa księgarnia zaopatrzoną jest niemniej w *wielki wybór Książek do nabożeństwa w ozdobnych oprawach,* jako to: *w słoniową kość w szyldkret, w perłową konchę, w drzewo, w blachę, w aksamit,* oraz *w chagrin z okuciem,* w cenie od Rs. **4** do **30.**
(2 — 2) — 2558 —

Niezbędna dla dobrych gospodyń książka,
p. t.:
Zbiór umiejętności kucharskich,
dla użytku oszczędnych i gospodyń miejskich i wiejskich,
z dodaniem prz(k)tycznego poradnika we wszystkicq domowych potrzebach i wygodach,
przez **S. M.**
Tom z 404 stronnic złożony.
Cena Rs. 1.
Do nabycia w Księgarni i Składzie Nut
Maurycego Orgelbranda,
naprzeciw Posągu Kopernika.
(2 — 2) — 2623 —

Znaczne zniżenie ceny!

Księgarnia **Jana Breslauer,** przy ulicy Miodowej, Nr 489*d*, nabywszy znaczną ilość egzemplarzy dzieła p. t.: **Zasady Ekonomji Politycznej,** z niektóremi zastosowaniami do **Ekonomji społecznej Johna Stuarta Mill.** Tomów 2 in 8-vo maj. (Tom I, str. 416, Tom II, 559; obniża dotychczasową cenę **Rs. dwa Kop. 40,** na **Rs. 1 Kop. 50;** z przesyłką **Rs. 1 Kop. 80.**
(2 — 3) — 2618 —

W Majątku o 14 wiorst od m. Grójca odległym, wakuje **Posada**
KASSJERA.
Bliższa wiadomość przy ulicy Nowy-Świat Nr 25, pomiędzy godz. 9-tą i 12-tą w południe, na 1-szem piętrze. (1 — 3) — 2748 —

Dnia 1 Kwietnia r. b., otwartą zostanie
Restaurant,
przezwana **„Wiejską”,** z oddzielnemi dla Dam gabinetami, przy placu Ś-go Aleksandra, obok Cukierni Szczerbińskiego.
(1 — 3) — 2749 —

Wyszło z druku i jest do nabycia we wszystkich księgarniach miejscowych i na prowincji (**Skład główny** u **Gebethnera i Wolffa**) dzieło p. t.:

FILOZOFJA NATURY,
przez
HENRYKA LEVITOUX
Doktora Medycyny Uniwersytetu Paryzkiego i b. rady Lekarskiej w Królestwie Polskiem.
WYDANIE TRZECIE przejrzane i dopełnione. 8-ka str. 617. Cena rsr. 4, z przesyłką rsr. 4 kop. 50.

Kiedy uczeni Francji, Niemiec i Angji zwątpili o możności poznania istoty **Boga, Siły** i materji jak i rozwiązania kwestji **nieśmertelności duszy** i t. p. i ograniczyli swoje badania naukowe na poznawaniu najbliższych przyczyn natury, celem zużytkowania ich na cele materjalne, Dr. Levitoux w swej filozofji Natury traktuje wszystkie te kwestje. O ile zaś praca jego jest naukową, poważną i roztrzygającą powyższe pytania, przytaczamy tu słowa doktora Libetta, który w swej ocenie 2-go wydania filozofji Natury nie pomijając wytknięcia jej ustarek, na które autor odpowiedział, jak i oddania gorących pochwał, tak się wyraża; „Dzieło to bogate w oryginalne i wielce znakomite poglądy autora w kwestjach najwyższej wagi, gdyż w kwestjach tajemnic natury, jest jedynem co zgłębia naukowo kwestje przyrody“ i dodaje w końcu swej oceny. „Nie pozostaje nam jak zachęcić autora do nieustawania w pracy z taką rozległą znajomością i rzadkim talentem ścisłej obserwacji w jego Filozofji Natury dokonanej.“ (3 — 3) — 2557 —

— Księgarnia i Skład Nut **Maurycego Orgelbranda,** naprzeciw posągu Kopernika, otrzymała na skład główny z Krakowa:

DZIEJE FILOZOFJI PRAWA I PAŃSTWA,
przedstawione na tle dziejów cywilizacji,
przez
Dra WŁAD. DAISENBERGA.

Zeszyt 1-szy z prenumeratą na 2-gi, rs. 1 kop. 50; z przesyłką pocztą rs. 1 kop. 70. Dzieło to wyjdzie w 4-ch tomach, a 20 zeszytach. Bliższe warunki Prospekt obejmuje.
(2—2) — 2493 —

— Księgarnia i Skład Nut Muzycznych **Michała Glücksberga** w Warszawie, otrzymała na skład główny świażo wydane dzieło, pod tytułem:

KURS JĘZYKA FRANCUZKIEGO,
praktyczny, teoretyczny i analityczny, Szereg lekcji polsko-francuzkich,
bez pomocy nauczyciela,
według metody
F. ROBERTSONA
w 2-ch tomach.

Cena rs. 2. Osoby z prowincji nadsyłające pod adresem księgarni rs. 2, otrzymają dzieło to pocztą wedle adressu. (2 3) — 2522

TUNEL WARSZAWSKI!
Przy rogu ulic Marszałkowskiej i Chmielnej.

Na nadchodzące Święta Wielkiej Nocy, Zakład mój tak jak i lat poprzednich zaopatrzony został w najwyborniejsze gatunki PIWA. Drezdeńskie, Bawarskie i Marcowe PORTERY: krajowy i zagraniczny, po cenach najprzystępniejszych, a mianowicie:

Piwo Bawarskie kufel kop. **4,** butelka kop. **7½.** — Piwo Drezdeńskie ½ butelki kop. **10.** — Porter krajowy butelka kop. **10,** Porter angielski kop. **25.** — Piwo marcowe kop. **3.** — **J. Orzechowski.** (2—3) — 2707 —

Papier rysunkowy Wathmana.
Papier quadrille rollowy z podziałką dziesiętną.
Papier rollowy rysunkowy.
Papier rollowy płótnem podklejany.
Kalka płócienna i papierowa.
Miary taśmowe rozmaite.
Miary składane i **Linijki** z podziałkami i okute.
Reiszeugi, Reisfedry, Cyrkle, Ołówki Fabera z grafitu Syberyjskiego.
Farby, Tusz, Pendzle, oraz wszelkie Utensylja dla Techników.
W Składzie Papieru
Władysława Bednawskiego,
przy ulicy Miodowej, Nr 497*c*.
(3—3) — 2592 —

ZNALEZIONO RS. 16 KOP. 30,
które można odebrać za udowodnieniem, pod Nrem 21, na Święto-Krzyzkiej ulicy, w mieszkaniu Pani Raczyńskiej, między godziną 7-mą a 9-tą wieczorem, tylko do Soboty; w przeciwnym razie, pieniądze te zużytkowane będą na cel dobroczynny.
(1 1) — 2738 —

Fabryka Parasoli i Tokarstwa ALEKSANDRA WOJNY,
od lat wielu istniejąca w dziedzińcu domu przechodniego, zwanego Roeslera, Nr 451, (gdzie znak czerwonej Parasolki nad drzwiami), przygotowała na nadchodzącą wiosnę, dobór Parasolek damskich i dziecinnych, tudzież Parasoli deszczowych, które sprzedaje po cenach jak najumiarkowańszych.

Przyjmuje **Parasole** i **Parasolki** do pokrycia, tudzież wszelkie obstalunki i reperacje.
(1—3) — 2736 —

PIWA
krajowe i zagraniczne, a mianowicie: **Bielawskie, Drozdowskie, a la Dreher, Drezdeńskie-Waldschlösschen, Porter krajowy,** oraz **Piwo nadzwyczajne.** Właściciel Zakładu polecając się przypomina i uprasza Prześwietną Publiczność o wczesne zamówienia, na nadchodzące Święta, przy ulicy Bednarskiej, w domu Dobroczynności. (4 — 4) — 2640 —

SER ZDROWIA
i **Apetytu,** w rodzaju **Bryndzy** nadszedł świeży transport do Składu Win i Towarów Kolonjalnych Owoców i Delikatesów W. **Chociszewskiego,** dom Bayera, obok Grodzickiego Nr 412 (nowy 9), róg Królewskiej i Krakowskiego Przedmieścia. (5 — 6) — 2434 —

Potrzebna na wieś
Kucharka
zdolna, znająca się dobrze na gospodarstwie domowem i posiadająca dobre rekomendacje. Wiadomość codziennie do 11-ej rano. Ulica Dzika, Nr 18 nowy, w bramie na 1-m piętrze, na prawo. (1 — 3) — 2740 —

---

3 do 5,000 Rs.
potrzeba zaraz na Majątek nie obciążony pożyczką Tow. Kred., na 1-szy numer. Summa ta może być hypotekowaną i na drugim Majątku na 1-szy numer. Ktoby chciał pożyczyć na krótki termin i dobry procent, raczy nadesłać wiadomość do Biały Podleskiej, poste-restante, do Ludwika Grzymały. (11 — 12) — 2239 —

Niemka rodowita
w średnim wieku, poszukuje miejsca za **Bonę,** jeżeli można na wieść. Wiadomoś, ulica Jasna, róg Ś-to-Krzyzkiej Nr 1 nowy, mieszkania Nr 12. (2—3) — 2701 —

OBWIESZCZENIE.

Komitet Główny Zarządzający Zakładem Wód Mineralnych w Ciechocinku.

Podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 6 (18) Kwietnia 1872 ruku, o godzinie 12-tej z rana, odbędzie się przed Komitetem Głównym Wód Mineralnych Ciechocińskich w Warszawie, przy ulicy Twardej pod Nrem 6 Kancellarją swoją utrzymującym, licytacja in plus przez opieczętowane deklaracje na trzechletnie poczynając od dnia 20 Maja (1 Czerwca) r. b. wydzierżawienie propinacji w Ciechocinku, Austerji Skarbowej z prawem wyszynku w tejże, tudzież wyszynku trunków na placu targowym i w oddzielnym domu szynkowym na kolonji Stary Ciechocinek. Czynsz dzierżawy ustanawia się na rs. 1,420 kop. 60 rocznie. Vadium do licytacji wymagane jest w kwocie rs. 350.

Przystępujący do licytacji obowiązany jest przedstawić deklaracją opieczętowaną podług wzoru niżej wymienionego spisaną, adresowaną franco „Do własnych rąk Prezydującego w Komitecie Zarządu Wód Mineralnych Ciechocińskich w Warszawie“ z nadpisem „Deklaracja na Dzierżawę propinaccji w Ciechocinku,“ deklaracje takowe do których dołączonym być ma kwit na złożone vadium przyjmowane będą do dnia 6 (18) Czerwca 1872 r. godziny 12-tej z rana. Bliższe warunki dotyczące tej dzierżawy przejrzane być mogą każdodziennie wyjąwszy dni świątecznych w Biurze Komitetu Głównego Warszawie i w Biurze Zarządu Wód Mineralnych w Ciechocinku.

Warszawa dnia 10 (22) Marca 1872 r.
Prezes, Rzeczywisty Radca Stau, **Gumiński.**

Wzór do deklaracji.

Stosownie do ogłoszenia Komitetu Głównego z dnia 10 (22) Marca r. b. składam niniejszą deklarację, mocą której obowiązuje się wziąść w trzech-letnią dzierżawę, poczynając od dnia 20 Maja (1 Czerwca) 1872 r. Propinacją w Ciechocinku, Austerją Skarbową z prawem propinacji w tejże, tudzież wyszynku trunków na placu targowym i w odzielnym domu szynkowym na kolonji Stary Ciechocinek, za summę rs. (wyraźnie wypisać) rocznej dzierżawy, przyjmując wszelkie warunki do tej dzierżawy przywiązane, które mi są dostatecznie wiadome. Kwit Kassy . . . . . na złożone vadium w ilości rs. 350 składam, po które wrazie nieutrzymania się przy licytacji sam się zgłoszę.

Mieszkam w . . . .
Pisałem dnia . . . .
(1 — 3) — 2582 — Podpis . . .

Komitet Główny Zarządzajacy Zakładem Wód Mineralnych w Ciechocinku.

Podaje do powszechnej wiadomości, iż w d. 6 (18) Kwietnia r. b., o godzinie 12-ej z rana, w Biórze Zarządu Wód Mineralnych w Ciechocinku, odbędzie się publiczna licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje, na dostawę 4,462 korcy warszawskich węgli kamiennych dla łazienek i maszyny parowej.

Cena do licytacji podaje się kop. 96,33 za jeden korzec.

Wadium ustanawia się na rs. 430, które nieutrzymującemu się natychmiast zwrócone zostanie; wadium zaś utrzymującego na kaucję pozostanie.

Warunki są do przejrzenia w Biórze Zarządu Wód Mineralnych w Ciechocinku.
(3 — 3) — 2246 —



DOM
pomieszczony na Ogrodowej ulicy, blizko rogu Solnej pod Nrem 827, jest do sprzedania. Zapytać u stróża Walentego. (1 — 3) — 2747 —

Do sprzedania lub wydzierżawienia
PLAC
około 2,700 łokci kwadr. zawierający, przy ulicy Hożej w blizkości placu Ś-go Aleksandra i Nowego-Targu położony. Nadmienia się, iż plac ten ma 35 łokci frontu, tudzież plany przez Władzę zatwierdzone na pobudowanie domu trzy-piętrowego z takiemiż oficynami. O cenie przystępnej i warunkach nabycia bardzo dogodnych dowiedzieć się można codziennie do godz. 10-tej rano i pomiędzy 2 — 4 po południu, w domu sąsiednim P. Klejna Nr 12, w lokalu parterowym Nr 1, od frontu. (3 — 3) — 2576 —

Ktoby miał do wynajęcia od 1 Kwietnia r. b., w okolicach D. Ż. W. W. jeden lub dwa
SPICHRZE
obszerne i suche, zechce zostawić swój adres w Redakcji tegoż „Kurjera“ pod lit. **A. Z.** (3 — 3) — 2648 —

SKŁAD WIN, HERBATY, TOWARÓW KOLONJALNYCH, OWOCÓW I DELIKATESÓW

W. CHOCISZEWSKIEGO,

W domu W-go Bajera, obok domu Grabowskiego, przy rogu ulic Królewskiej i Krakowskiego-Przedmieścia, Nr 412A, nowy 9.

Mam honor zawiadomić Szanowną Publiczność, że na nadchodzące Święta w handlu moim najtaniej dostać można wszelkich potrzeb do ciast, po cenach niepraktykowanie tanich, a mianowicie: Drożdże, Migdały słodkie funt po kop. 30; Rodzenki bez pestek, funt kop. 20; Rodzenki duże żółte; funt kop. 17; drobne czarne rodzenki, funt kop. 14; Cykaty najlepszej funt kop. 60 i duża butelka Oliwy najlepszej za kop. 90, i wszelkie inne potrzeby do ciast, Cukry do ubierania Mazurków, oraz Buljon Archangielski, Octy francuzkie i Musztardy.

Poleca się także dobór Win po cenach następujących:

	Cena butelki	Cena garnca.
Wino Węgierskie z roku 1865 i starsze	od kop. 45 do rs. 8 kop.	— od rs. 2 kop. — do rs. 6 i drożej.
„ Bordoskie czerwone i białe	„ $37\frac{1}{2}$ „ 5 „	„ 2 „ — „ 5 „
„ Reńskie	„ 65 „ 4 „	„ 3 „ — „ 6 „
„ Tokajskie, Maślacz stare	„ 90 „ 8 „	„ 3 „ 75 „ 6 „
„ Burgundzkie	„ 60 „ 2 50	„ 3 „ — „ 5 „
„ Szampańskie, Francuzkie różnych Marek, Porter i Piwo angielskie, Rumy, Arak, Cognaci angielskie, Śliwowica węgierska.		

i najwięcej zasługuje na uwagę **Zieleniaczek** stary z 1866 roku, po rs. 2 kop. 70 i taniej garniec. Przytem uwiadamiam Szanownych Kundmanów, że osoby biorące niemniej jak 10 butelek wina, dostają jedną butelkę rabatu tegoż samego gatunku, wyłączając wina szampańskie, od którego rabat dodanym nie będzie. Każda butelka z handlu mego wychodząca, jest opatrzona etykietą mej firmy, z czem poleca się **W. CHOCISZEWSKI.**
(6 – 6) — 2433 —

GLEICHENBERG

$3\frac{7}{8}$ mil połud.-wschodn. od Grazu $2\frac{7}{8}$ mil od południowej stacji Spielfeld.

W STYRYI

898 wied stóp nad morzem

Ces. Król. stała stacja pocztowa i telegraficzna.

Doświadczone wody w chorobach **organów oddechowych i trawienia**, organów **moczowych i płciowych**, w chorobach tuberkałowych i skrofulicznych, w niedostatecznem **tworzeniu krwi, białaczce &c.** z kuracją wód mineralnych do picia i do kąpieli (Constadtinquelle, Emmaquelle, Klausen-Stahlquelle, Johannisbrunnen, Römer i Werlequelle). Wyborna orkiestra serwatka z koziego mleka przyrządzona przez Szwajcara z Appenzell Oddychanie wyziewami igieł sosnowych i i kąpiele. Nadzwyczajnie łagodny klimat, bez wiatrów i kurzu. Najwygodniej urządzone pomieszkanie, Salony kuracyjne i czytelnie, dobra Restauracja, doborowa, Teatr letni &c.

SEZON TRWA OD 1 MAJA DO PAŹDZIERNIKA.

Zamówienia na wody mineralne, uskuteczniają się u Zarządu Źródła w Gleichenbergu, jako też zamówienia o pomieszkania tamże, lecz tylko za nadesłaniem zadatku.

Broszury bliżej objaśniającej kąpiele, dostać można w każdym większym składzie wód mineralnych w kraju i zagranicą, jako też w **Dyrekcji Stowarzyszenia Akcyjnego Gleichenberg i Johannisbrunnen w Grazu.**
(1–4) — 2603 —

W dniu 31 Marca (12 Kwietnia) 1872 r. o godzinie $1\frac{1}{2}$ z południa, w Wydziale II Trybunału Cywilnego w Warszawie, sprzedaną zostanie w drodze działów **NIERUCHOMOŚĆ** Nr 109, w Warszawie przy ulicy Piwnej położona, składająca się z domu frontowego masiw murowanego, o parterze i trzech piętrach i takiejże oficyny. Licytacja zacznie się od summy rs. 8491 kop. $2\frac{3}{4}$.—Bliższe warunki są do przejrzenia w Kancellarji Pisarza Wydziału II Trybunału Cywilnego w Warszawie, oraz w Kancellarji niżej podpisanego, popierającego sprzedaż Patrona w Warszawie, pod Nr 489c, przy ulicy Miodowej zamieszkałego.—**Leon Krysiński**, Patron. (1—2) — 2746 —

Jest do sprzedania tylko do 1 Kwietnia, na Nowym-Świecie pod Nrem 2 nowym

MARKIZA

duża do balkonu, za rsr. 20 i Koronkowa **Mantyla** czarna za rs. 15. Wiadomość na pierwszem piętrze, na lewo. (1 — 1) –2755–

Z dniem 28 b. m.

OBNIŻAM CENĘ

Węgla Kamiennego w najlepszym gatunku na rs. 1 za korzec z odstawą.

M. ROSENGART.

Zamówienia przyjmują się·

W Kantorze, Marszałkowska Nr 58a, w domu daw. Maring'a
W Sklepie „ Nr 22.
„ W-go Jakóba Fajans, Bielańska, dom JW. Zawiszy.

W sklepie W-ej Kornfeld, Plac Bankowy, dom Janasza, Nr 955.
„ W-go Hermana Winawer, Krak.-Przedm., Nr 404,
„ W-go F. Weinberg, Graniczna, dom Bernsteina.

(2–3) — 2722 —

Broszurki z Prospektami

dotyczącemi użycia

PIGUŁEK CAUVINA,

znajdują się do nabycia w Składach Materjałów Aptecznych PP. Ferd. Aug. Gallego, Spiessa i Mrozowskiego, w Warszawie, i Chrościńskiego w Wilnie. (10–23)–739–

WINO

TONICZNO-PRZECZYSZCZAJĄCE KREW.

PP. MONTREUIL w PARYŻU.

Wino to, w którego skład wchodzi jedynie Sasaparyla i Chinina, **działa tonicznie na błonę śluzową żołądka, obudza apetyt i ułatwia trawienie.**

W Warszawie w Składach Materjałów Aptecznych PP: Ferd. Aug. Gallego i Ludwika Spiessa. (8–23) —740

SZPRYCOWANIE

i

PIGUŁKI

z ROŚLINY MATICO,

PP. GRIMAULT et Cie Aptekarzy w PARYŻU.

Dostać można w Warszawie w Składach Materjałów Aptecznych PP: Mrozowskiego, Ferd. Aug. Gallego, i Ludwika Spiessa; w Wilnie w Aptece P. Chróścickiego. (11—24) —554—

Lekcje Kroju, Sukień i Okryć Damskich,

pobierać można w domu Nr 432 (nowy 49), na Krakowskiem-Przedmieściu, sposobem łatwiejszym i krótszym, od wszystkich dotychczasowych, za cenę jak najprzystępniejszą.—Tamże przyjmują się do roboty Suknie, Kostiumy, Balowe Tualety, i wszelkie zwierzchie Ubrania, po cenie nader umiarkowanej.—W tejże Pracowni mogą znaleźć całkowite pomieszczenie **Panienki** życzące sobie wyuczyć się Krawiecczyzny Damskiej, za skromnem wynagrodzeniem. (9—0) —928—

Ważna wiadomość!

Ze względu, że Osobom posiadającym ekwipaże, subiekcją jest zajmować się zarządzaniem reparacji uprzęży, za każdą razą potrzeby takowej, dla dogodności przeto publicznej i oszczędzenia większych kosztów,

Fabryka Wyrobów Siodlarsko-Galanteryjnych i Rymarskich,

J. KLINGHOLZ,

istniejąca w Warszawie od lat 37-u, postanowiła przyjmować na siebie wedle żądań, obowiązek, reparowania i utrzymywania w porządku kompletnych chomont, popręgów, uździenic, der, trenzli i t. p., a to za cenę roczną możliwie nizką, jako to:

Za jednokonny zaprzęg angielski, rocznie, Rs. 10.
Na jedną parę koni, Rs. 15.
Na jedną parę i razem jednokonny, Rs. 23.
Na dwie parę koni, Rs. 25.
Na dwie pary i jednokonny, Rs. 30.

Jeżeli więcej jak dwie pary chomont, to liczyć się będzie tylko po Rs. 10 za parę.

Ulica Królewska, Nr 1066k (23), dom W-go Dubarle, dawniej pałac Hr Łubieńskich, od frontu.

Juljan Klingholz.
(2–3) —2539—

SKŁAD Towarów Żelaznych JANA DUSCHEK

obok Poczty przy Hotelu Saskim, Krakowskie-Przedmieście Nr 427. Ma honor polecić: **Noże Stołowe,** w oprawie hebanowej i czarnem drzewie, od ceny rubli 4-ch do 12-tu za tuzin par. Kotły do gotowania Szynek z żelaznej blachy, pobielanej różnej wielkości. (1 — 2) —2739—

Najlepsza MUSZTARDA,

w różnych gatunkach, **w niczem nieustępująca zagranicznym**, nabyć ją można w każdym czasie w Fabryce

A. Schweitzer,

w większych lub mniejszych ilościach t. j. na **garnce**, **kwaterki**, oraz **w słoikach**, po umiarkowanych cenach, przy ulicy Królewskiej, w domu P. Hessego, pod Nrem 1068/9. (1–3) —2737—



W Dobrach Chotycze położonych, o 28 wiorst od Stacji Kolei Żelaznej Terespolskiej Siedlec, a o 21 wiorst od Stacji tejże Kolei Międzyrzecz, są do sprzedania

dwa OGIERY

rassy Perszerońskiej, jeden lat ośm, maści siwej w jabłko, krwi czystej rs. 400, drugi pół-krwi lat trzy skończonych, maści szpakowatej rs. 250, obaj do rozpłodu zdatne, bez żadnych felerów, silnej i kształtnej budowy.
(1 — 3) —2706—

WYPRZEDAŻ.

Kilkanaście **Luster** mało używanych, w ramach złoconych, orzechowych, mahoniowych, **Konsole** złocone z marmurami, **Gzymsy** do firanek złocone i pod kolor z rozetami, i **Obrazy** olejne, są do sprzedania za cenę najprzystępniejszą, w Dystrybucji przy ulicy Elektoralnej, Nr 8, wprost Zimnej. (1 3)–2732 -

Są do sprzedania

Drzewka Owocowe

ośmio-letnie.

Jabłka, Gruszki, Czereśnie, Maliny, Truskawki, w różnych gatunkach, za które poręczam. Wiadomość pod 3119, ulica Karolkowa, prowadząca do wsi Czyste, nie dojeżdżając do krzyża, za Rogatką Wolską. **Bogdański.**
(3—3) —2232 -

Zakład K. Czepielińskiej,

przy ulicy Marszałkowskiej, Nr 67,

przyjmuje do krajania i do szycia **Krawiecczyznę** i **Bieliznę**, po cenach bardzo umiarkowanych, z rabatem dla Członków Stowarzyszenia „Merkury." (2–6) –2510–

Do oddania w administrację

Folwark Donacyjny

na lat 9 w Guberni Łomżyńskiej, Powiecie Ostrowskim, przy kolei żelaznej St. Petersburgsko-Warszawskiej, o wiorst 12 od stacji Małkin. Bliższa wiadomość u W-go Kapitana Malewanow, przy ulicy Brackiej, w domu gdzie Sztab miejscowych wojsk, mieszkania Nr 2, od 4-tej do 6-tej po południu. (3 — 3) –2620–

Do sprzedania

KOZETA

i dwa **FOTELE** za rs. 20, Konsola z Lustrem za rs. 7. Ulica Ś-to Jańska Nr 15 nowy, 1-sze piętro. (2 — 3) —2705—

NOWY-ŚWIAT.



HANDEL WIN i KORZENI

J. A. WINKLERA,

przy rogu ulic Nowy-Świat i Ordynackiej, Nr 1312.

Na nadchodzące Święta znany wyż wymieniony Handel Win zaopatrzony został we zystkie wyborowe gatunki **Win**: Wina Węgierskie sprzedają się od Rs. 2 Kop. 40 za niec, i t d.; niemniej otrzymał znaczny dobór **Miodow** białych, czerwonych; **Porteru** **Piwa** Angielskiego; oraz słynne **Piwo** Drehera Wiedeńskie i Drezdeńskie; **Naliwki** śniowej, Brzozowej, Jarzębowej, i t. p.; **Ekstrakt słodowy** Hoffa; **Sery** wszys tkich unków; **Trufle, Buljony, Pikle, Oliwę** Nicejską, i **Ocet** winny wyborowy.

COZIENNIE ŚWIEŻE DROŻDŻE.

PIWA WYSTAŁE KRAJOWE,

a mianowicie: z Fabryk PP: Haberbuscha i Schielego, Kijoka, Nowe Fabryki Grochowskiej, zupełnie jasne, Żareckie, Bielawskie, i t. d. których sprzedaż odbywa się na butelki i kosze. Każda butelka jest opatrzona etykietą wyżej wspomnionego handlu.

(5—6) — 2346—

Musztarda Angielska zdrowia,

ra zyskała powszechne uznanie jako najwyborniejsza i najdelikatniejsza w smaku sprzee się w Składach Win i Towarów Kolonjalnych PP. Rozmanitha, Sowińskiego & Szul- Rzepczyńskiego, Stępkowskiego, Boqueta, Sommera, Simona & Steckiego, J Riedla, S. edla, Hummla & Comp., Heringa, Fuchsa i Synów, Skorupskiego, Krupeckiego, Ciszewego, Stoczkiewiczowej, Drzewieckiego i innych. Cena tej musztardy pomimo swej **nie- równanej** dobroci jest **umiarkowaną**. PP. Kupcom na prowincji handle hurtowe tępują stosowny rabat.

(4 6) — 2501 —

FABRYKA MUSZTARDY

J. G. BERLIŃSKIEGO,

dawniej Dra F. BETZHOLD, w Warszawie,

przy ulicy Rymarskiej, Nru 2 nowy, wprost Banku.

Poleca się z rozmaitemi (znanemi ze swej dobroci) gatunkami **Musztardy** na sposób francuzki wyrabianej, której cena jest 25 do 60 kop. za słoik, 2 rs. 40 kop. do 5 rs 50 kop. za tuzin, 2 rs. do 7 rs za garniec i 50 do 75 kop. za funt angielskiej lub sareptskiej; tamże dostać można **Octu Winnego** z Bordeaux, butelka kop. 60, Estragonowego kop. 37 i pół, Zdrowia kop. 25, na pół butelki po 35, 20 i 15 kop. Na nadchodzące Święta codzień dostać można **Drożdży dubeltowych winnych.**

(3 - 3) —2545—

MASSY WOSKOWE

DO PODŁÓG

w najpiękniejszych a praktycznych kolorach,

funt po kop. 37½ i 45.

WOSK DO FROTEROWANIA oraz MASSĘ BIAŁĄ

posadzek mozajkowych i z drzewem różnokolorowem wyrabia i **tak jak zawsze z powodu nadchodzących Świąt Wielkanocnych posiada** w znacznym zapasie

atentowana Fabryka Lakierów J. A. KRAUSSE,

ulica Bonifraterska, Nr 2163 (nowy 7).

Również wyrabia i poleca:

ZAPRAWY LAKIEROWE. różno kolorowe szybko schnące i **FARBY OLEJNE** do podłóg bez froterowania.

Główny Skład ulica Miodowa, Nr 484, wprost Rządu Gubernialnego, zaopatrzony t zawsze tak w powyższe jako i we wszystkie wyroby fabryki i sprzedaje takowe po ceh niskich a stałych.

NB. Fabryka poręcza za dobroć tak powyższych jako i wszystkich wyrabianych przez wyrobów, ostrzega jednakże o naśladowanych.—Dla odróżnienia więc swych wyrobów, rasza o zwrócenie uwagi na etykiety, gdzie wydatnieją: **Firma i Medale** otrzymane na wystawach.

3 - 3) — 2270 —

MASZYNY DO SZYCIA

systemu amerykańskiego ulepszonego,

JANA JENTYS

echanika Fabryki Lilpop, Rau et Comp. w Warszawie ulica Ś-to-Jerska, Nr 1776 (nowy 24), na pierwszem piętrze od frontu.

Posiada Maszyny **Whellera i Wilsona**, najpraktyczniejsze do bielizny, materji jedwabnej i kortów cieńszych.

Maszyny **Singera**, do bielizny, wyrobów krawieckich i obuwia.

Maszyny **Howego,** do bielizny, wyrobów krawieckich i obuwia.

Maszyny **Wilcocx i Gibbs**, Tamburkowe dla czapników.

Maszyny **Grovera i Backera**, wyszywające desenie.

Maszyny ręczne różnych systemów.

Igły, Nici białe i kolorowe, Jedwab w jak najlepszym gatunku.

Za trwałość i dobroć Maszyn Zakład poręcza.

Reperacje maszyn do szycia wszelkich systemów przyjmują się.

Uwaga. Zwiększająca się z każdym rokiem produkcja szyn do szycia, daje możność nieustannego ulepszania takowych, a wzrastające coraz zazebowania w moim składzie wpłynęły na ceny, które od poprzednich znacznie są niższe.

(6—13) — 1535 —

PERKALIKI,

w gustownych i wytwornych deseniach. z fabryk tutaj dotąd nieznanych petersburskich i moskiewskich, oraz **flanele, barchany, perkale, dreliszki** i nowy rodzaj materji bawełnianej, tak zwanej **domestique**, znajdują się w wielkim wyborze w Magazynie Ruskim, przy ulicy Niecałej, w domu JW-go Witkowskiego.

(2 – 3) - 2672 —

NIEZAWODNY ŚRODEK PRZECIW HEMOROIDOM

WODĘ HEMOROIDALNĄ

DOKTORA EWICHA Z KOLONJI

wyrabia na liczne żądanie

INSTYTUT WÓD MINERALNYCH

Dra Aleksandra M. Weinberga w Ogrodzie Saskim, ulica Graniczna Nr 14.

Cena wielkiej butelki kop. 30.

Woda ta cieszy się od dawna wielkiem uznaniem i powodzeniem u lekarzy i publiczności za granicą.

(2 – 6) — 2676 —

Nowa Fabryka Francuzka Kapeluszy mężkich



J. MERRY

Paryżanina,

ulica Trębacka Nr 5, (trzeci dom od Poczty)

Poleca się Szanownej Publiczności doborem cylindrów, Chapeau, Klaków i Filcowych, jak również zawiadamia, że przerabia na najświeższe fasony jedwabne cylindry czarne i białe filcowe kapelusze i wykonywa to z elegancją mogącą zadowolnić gusta najwymagalniejsze. zatem rokuje sobie nadzieję, iż przy nadchodzącym sezonie potrafi sobie zjednać rozbyt klijentelli i uznanie ludzi gustu.

(2 – 3) | 2684 —



Pozostawiony jest do sprzedania w Składzie Fortepjanów i Pianin Zagranicznych L. Fränkla, przy rogu ulicy Bielańskiej i Tłomackiej Nr 2 nowym **Fortepjan** prawie zupełnie nowy, z fabryki Antoniego Hofera, o 7-miu oktawach, z całym Blatem metalowym i 4-ma Szprejcami, najnowszego krótkiego fasonu i konstrukcji, z tonem pełnym, i śpiewnym, za bardzo przystępną cenę, oraz **Fortepian Mahoniowy,** używany o 7-miu oktawach, krótkiego nowego fasonu, w najlepszym stanie za rsr. 140. Oraz **Pianino Palisandrowe,** prawie zupełnie nowe, z pierwszej Zagranicznej fabryki, z całym blatem i szprejcami, najnowszego fasonu i konstrukcji, z tonem bardzo pełnym, silnym i śpiewnym, za bardzo przystępną cenę.

(3 — 3) —2605—

Ostatniego zbioru Amerykański

KOŃSKI ZĄB

w najlepszym gatunku, wszelkie **nasiona** pastewne, warzywne i ogrodowe, mieszanki traw na wszelkie rodzaje gruntów; wszystko w najlepszych gatunkach, polecają po przystępnych cenach.

OSTROWSKI i Spółka.

(1 – 6) — 2696 — ulica Senatorska, Nr 473d, obok kościoła.

Nowe Pismo Lekarskie wychodzące we Lwowie

SŁUŻBA ZDROWIA PUBLICZNEGO.

Czasopismo poświęcone wszystkim gałęziom nauki lekarskiej, ze szczególnym względem na medycynę publiczną.

Wychodzi co miesiąc **w miejsce wydawanej w Warszawie Kliniki**; każdy zeszyt obejmować będzie po 5 arkuszy druku.

Cena: w Warszawie rocznie rs. 5, półrocznie rs. 2 kop. 50, kwartalnie rs. 1 kop. 25. Z przesyłką pocztą rs. 6, półrocznie rs. 3, kwartalnie rs. 1 kop. 50.

Prenumeratorowie, którzy złożyli prenumeratę na **Klinikę bez dodatku** za cały rok 1871, otrzymają w jej miejsce **Służbę zdrowia za 3 miesiące**; ci zaś, co złożyli **za Klinikę z dodatkiem**, otrzymają **bezpłatnie 5 zeszytów Służby zdrowia**. Żęczący odbierać Służbę Zdrowia nadal, to jest przez cały rok, raczą nadesłać pierwsi, po rs. 4 kop. 50, drudzy po rs. 3, do Księgarni **MAURYCEGO ORGELBRANDA,** w Warszawie, naprzeciw posągu Kopernika.

(2 –2) — 2492 —

STEMPLE KOLOROWE

do odbijania na papierze

Liter wiązanych w Monogrammy.

nadeszły świeżo z Paryża do **Składu Papieru Antoniego Szustra**, Plac Teatralny, Nr 473. Dotychczas odbijanie podobnych Monogrammów, pięknie zdobiących papier listowy, było kosztownem; wymagało bowiem koniecznie wykonania na każdy raz oddzielnego stempla. Obecnie konieczność ta nie istnieje i wskutek tego nastąpione znaczne obniżenie kosztow, czyni monogrammy przystępniejszemi dla ogółu.

Tenże Skład otrzymał znaczny transport **miar angielskich** tasiemkowych z podziałem dziesiętnym.

(1—3) — 2734 —



Zawiadamia się Szanowną Publiczność, iż w Zakładzie Ogrodniczym **Braci Bardet** jest wielki wybór pięknych kwiatów doniczkowych na nadchodzące Święta, to jest: Azalji, Kamelji, Hijacintów, Tulipanów, Konwalji, Primuli, pełnych laków, po cenie bardzo przystępnej.

Oraz **Nasion** pastewnych, kwiatowych, warzywnych, Traw na piękne trawniki, również Drzewa owocowe, Krzewy do ozdabiania ogrodów z własnej szkółki.

Rozpoczęło się już wykopywanie i ekspedjowanie.

Cennik Drzew, Krzewów i Nasion, odsyła się bezpłatnie na żądanie.



(2—3) — 2689 —

Przednie wytwory toaletowe Paryzkie czysto roślinne

PP. MONTREUIL braci & Comp.

Fabryka w Clichy la Garenne pod Paryżem.

LIQUIDE ANTIPITHYRIASIQUE. Niezawodny środek do spędzenia łupieży na głowie, leczy świerzbienie skóry podwłosnej, która jest główną przyczyną przedwczesnego wypadania włosów.

POMADA z POZIOMEK, dla zachowania ust w stanie świeżości i utrzymania naturalnego ich rumieńca.

PAPIER WONNY do kadzenia, dla odświeżenia powietrza i przyjemnej woni w mieszkaniach.

GLICERYNA czysta dla zapobieżenia padaniu się skóry od zimna.

RÓŻ nieszkodliwy **CARTHAMINE** zwany, dla nadania rumieńców i utrzymania świeżości policzków.

Skład w Warszawie w Magazynie Fryzjersko-Perukarskim i Wytworów toaletowych P. **Pohoreckiogo**, na Krakowskiem-Przedmieściu. (10–23) — 738 —

KĄPIELE CIEPŁE W WANNACH

Z WODY WISLANEJ,

przy ulicy Długiej, Nr555, obok Hotelu Drezdeńskiego.

Otwarte codziennie do 11-ej wieczorem. (6—6) — 1595 —



JOANNA BERGERS

dawniej Fanny Bonnet,

Krakowskie-Przedmmieście, Nr 53, dom Fryzjera Pohoreckiego, drugie piętro.

Ma zaszczyt zawiadomić liczną swoją Klientelę, iż otrzymała **Gorsety Hygieniczne** oraz znaczny wybór innych **Gorsetów, Krynolin i Turniur**, pochodzących z pierwszorzędnych fabryk.

Uwaga. Firma obecna uprasza, żeby ją za jedną niebrano z innemi mianującemi się sukcessorkami Fanny Bonnet, albowiem Joanna Bergers jedynie jest, tą, która kierowała zakładem P. Fanny Bonnet, tylko poręcza za roboty, opatrzone znakiem swojej firmy. (5—6) - 1750 —

RICHARD, GARRETT & SONS

Leiston Works Suffolk England — **Filja Bromberg (Bydgoszcz).**

istnieje od roku 1778.



Lokomobile, Młocarnie parowe, Elewatory do słomy

Siewniki rzędowe, Obsypywacze konne

jakoteż wszelkie

MACHINY PAROWE

i

NARZĘDZIA ROLNICZE.

Katalogi na żądanie udzielamy bezpłatnie. Kosztorysy i zamówienia śpiesznie załatwiamy.

Adres: W Warszawie, Krakowskie-Przedmieście, Nr 30 i w Łącku przez Kutno.

(5—0) — 2294 — Agent, PIOTR DEMBOWSKI,

Oszczędnosć Gazu oświetlającego,

Za pośrednictwem zastosowania regulatora Giroud'a.

Regulator ten nie tylko oszczędza 30% gazu, a zatem redukuje cenę obecną 2 rsr. 35 kop., na 1 rsr. 65 kop. za tysiąc stóp kubicznych, ale nadto powiększa znakomicie jasność płomienia. Bliższą wiadomość powziąść można u reprezentanta domu Giroud, w Kantorze W-go **B. Wernera i Spółki, Tłomackie Nr 9.** (3–3) - 2505 -

Do wynajęcia od 1 Lipca r. b.

ROZMAITE LOKALE I SKLEPY,

w domach W-go **Stanisława Lesser,** przy ulicy Miodowej Nr 490/1, przy ulicy Rymarskiej Nr 742, przy ulicy Instytutowej Nr 1726K i L. Wiadomość przy ulicy Miodowej w Kantorze, lub u Rządcy domu. (3 — 6) —2538—

WIADOMOŚĆ DLA PP. MŁYNARZY!!!

Gazę francuzką na pytle, w najlepszym gatunku od 000 do Nr 13, po cenach nader przystępnych, poleca

Główny Skład oryginalnych Amerykańskich maszyn do szycia.

(4–4) — 2547 — **L. SCHEURICH, ulica Czysta Nr 4.**

Do wydzierżawienia na lat 12-ście

Dobra Żelechowskie,

w powiecie Garwolińskim, gubernji Siedleckiej, nad szossą położone, 80 werst od Warszawy i 35 werst od stacji kolei Terespolskiej w Łukowie odległe. Dobra te z 6-u Folwarków składające się i znaczne dochody gotowe mające, w całości lub częściowo wydzierżawione być mogą. — Wiadomość bliższa na miejscu, przez Garwolin w Żelechowie, lub w Warszawie przy ulicy Zielnej, Nr 12, w mieszkaniu pod Nr 1, na dole. (3–3) -2588 -

Do przedsięwzięcia opartego na sprzedaży uprzywilejowanej przedmiotu do użytku publicznego, potrzebny jest

WSPÓLNIK,

znający języki: polski, ruski i francuzki, z Kapitałem 2,000 Rs. Wszelkie potrzebne objaśnienia względem tego interesu można powziąść w Redakcji „Kurjera Warszawskiego." (3–3) —2550 —



Znany oddawna z wykonywania stosownie do życzenia Szanownych Dam **MAGAZYN OBUWIA PIOTROWSKIEGO**, pod zarządem **Franciszka Komorkiewicza**, przy ulicy Miodowej pod Nr 497 egzystujący, obecnie przeniesiony został pod Nr 64 nowy, na Krakowskie-Przedmieście, obok kościoła Ś tej Anny, bliżej od strony Zamku, poleca się Szanownym Damom tak po odbiór obstalunków, jak i o dalsze łaskawe względy dla tegoż Magazynu najpokorniej uprasza.

Franciszek Komorkiewicz.

(3–3) —2507—



Dosprzedania

Dwie Klacze

kareciane, z ogromnem chodem, zdrowe, silne i wytrzymałe. Ulica Chmielna, Nr 9 nowy, u Szymona Stangreta. (3–3) —2608—

ZAMOWA

ROBOTNIKÓW.

Górali na sianokosy i żniwa, wraz pobieraczami, oraz z

Parobków z familją, za trzech letnim kontraktem służbowym, dostać można przez Dom Kommissowo-handlowy **L. Sroczyńskiego w Krakowie, Hotel Saski.**

Ważna uwaga: Wcześna zamowa tembardziej pożądana, że z powodu robót kolei Podtatrzańskiej Górale tego roku na niepewne nie pójdą do Rossji. (6–10) —1607-

Meble nowe

i używane. Garnitur orzechowy, mahoniowy i dawnego fasonu, Sofa jesionowa, Sofa na kolor, Biblioteki, Stoły, na 12 i 20 osób, Łóżka na kolor orzechowy i mahoniowe, Biurko, Kredens, Stoliki do kart, Krzesła wyplatane, Żardyniera do kwiatów, Szafki do łóżek, Napoleonki, Taborety, Łóżka na 2 osób, Klęcznik i inne Meble. Zamiany, przerabianie i obstalunki przyjmuje **K. Golanowski,** przy ulicy Chmielnej Nr 1524/6 koło Nowego Światu.

W Fabryce Fortepianów **J. KERNTOPF,** przy placu Krasińskim pod filarami Nr 549. Są do sprzedania

Fortepiany używane,

fabryki Krala i Seidlera o 7-miu oktawach, nowszego fasonu, jakoteż są do wynajęcia Fortepiany i Pianina. Przyjmują się także używane Fortepiany w zamian na nowe. (2 — 3) —2627—

Jest do sprzedania **Dubeltowy Garnitur Mebli** mahoniowych, aksamitem kryty, Żyrandol i Kandelabry z francuzkiego bronzu, w ogniu złocone, Lustra z konsolami, Kredens, dwie Szafy i tym podobne przedmioty do gospodarstwa. Wiadomość przy ulicy Ś-to-Jerskiej pod Nrcem 20, na pierwszem piętrze, Nr 5 mieszkania. (2–2) —2665—

Jest do sprzedania garnitur

Mebli mahoniowych,

składający się z Kanapy, 2 Foteli, 6 Krzeseł rypsem krytych, Stół przed kanapę, Stolik do kart, Szafa rozbierana, Szafka do bielizny, parę Łóżek, Biórko i Lustro, mogą być sprzedane razem lub częściowo ulica Marszałkowska za fabryką W-go Kronenberga, Nr 8 nowy, wchodząc do sieni drzwi po lewej stronie. (5–6) —2390—

Pokój duży

z meblami i usługą, na 1-szem piętrze do wynajęcia, od 1 Kwietnia. Wiadomość w Restauracji w Hotelu Niemieckim. (1 — 1) —2750-



Meble Petersburskie

orzechowe, na matt, wysłane i pokryte płótnem żyrardowskiem, przy ulicy Kapitulnej Nr 4 nowy, na 3 piętrze, mieszkania Nr 8. Jeżeli kto sobie życzy, mogą być wynajęte miesięcznie. (3 — 3) —2651—

L E T N I E

MIESZKANIE

złożone z 5-ciu Pokoi i Kuchni, oraz 3 Pokoje do wynajęcia, przy ulicy Rozbrat Nr 2, od strony Łazienek Królewskich. Wiadomość na miejscu. — Tamże dowiedzieć się można o sprzedaży Placu narożnego, przy ulicy Kruczej pod budowę domu, około 2,000 łokci kwadr. mającego. (1 – 3) —2753—

Do najęcia od 8-go Kwietnia **Mieszkanie z Meblami**, składające się z 4-ch Pokoi, Przedpokoju i Kuchni, z dwoma wchodami, na 1-m piętrze od frontu; oraz **Mieszkanie z Meblami**, na 2-m piętrze od frontu, z 3-ch Pokoi, z dwoma wchodami i Przedpokojem, mogące się podzielić na dwa lokale. Wiadomość przy ulicy Bielańskiej, pod Nr 605 (6), wprost Hotelu Lipskiego, na 2-m piętrze, Nr 10 mieszkania. (3–3) – 2591 –

LOKALE do najęcia. Ulica Nowolipki, Nr 34 (2485*a*), od 1-go Kwietnia 1872 roku, w świeżym, a otwartem powietrzu. 1) 1 sze piętro: Sala, dwa Pokoje z Balkonem, Przedpokój, Kuchnia angielska, Drwalnia i Piwnica. Rocznie **Rs. 200**. Tenże Lokal może być i powiększony. 2) 2-piętro: Sala, Pokój duży, Przedpokój, Kuchnia angielska, i t. p. Rocznie *Rs. 160.* 3) Pokój jeden z Kuchnią angielską, i t. p. Rocznie *Rs. 90.* 4) Na 3-m piętrze: Stancje pojedyncze. Kwartalnie od Rs. 9 do 12, z Piwniczkami. Oraz Stajnia i Wozownia. — Wiadomość tamże. (2–3) –2686 –

Naprzeciwko bramy Saskiego Ogrodu, przy ulicy Żabiej w domu przechodnim W. Löewenberga, od strony ulicy Przechodniej na 2-m piętrze, są do wynajęcia od Wielkiejnocy

dwa Pokoje

za 50 rsr. kwartalnie. Wiadomość u stróża Mateusza. (2 — 3) —2677—

Ważna Wiadomość.

Jest do odstąpienia **LOKAL** wspaniały, z dwoma wchodami, złożony z Salonu i 3-ch Pokoi, Passażu i Kuchni, z wszelkiemi wygodami, przy ulicy róg Twardej i Marjańskiej, na 1-m piętrze od frontu, od 1-go Kwietnia do 1-go Lipca 1872 r., za cenę 75 Rs. kwartalnie. Powyższy Lokal na żądanie może być wzięty na dalszy czas. Wiadomość w tym samym lokalu, pod Nr 16, lub u miejscowego Stróża. (2—3) —2586 –

Ulica Jasna, dom Nr 6 nowy, na 1-m piętrze.

Z powodu wyjazdu jest do odstąpienia **LOKAL** z 5-ciu Pokojów, Przedpokoju, Kuchni, Pokoika dla ludzi, Piwnicy i Komórki, na kwartał do 8 Lipca 1872 roku.— Tamże sprzedaje się **Fortepjan** palisandrowy, Komoda, Konsole, Szafy, Szezlong, Kredens, Stoliki, Łóżka żelazne, Materace i Miedź kuchenna.— Widzieć je można każdego dnia z rana od 9-ej do 10-ej, a po południu od 4 ej do 7-ej godziny. (3–3) – 2496 –

LETNIE MIESZKANIE

w Jabłonnie, składające się z 4-ch lub 5-ciu Pokoi, w środku lasku z Ogrodem, blizko Wisły, za bardzo przystępną cenę. Bliższa wiadomość w domu W-nej Brunwej, dawniej Petyskusa Nr 473b, w podwórzu, u Kuśnierza Ceglarskiego. (2 – 3) —2719-

– Potrzebne jest **Mieszkanie** od Ś-g. Jana parterowe lub na pierwszem piętrze, w okolicach Saskiego Ogrodu, lub Zielonego Placu, złożone z 8-miu, 9 ciu lub 10-ciu Pokoi, Kuchni, Spiżarni i pomieszczenia dla Sług; ktoby takowe miał do odnajęcia zechce bliższe objaśnienie nadesłać, przy ulicy Marszałkowskiej Nr 22 domu, od frontu, na 1-m piętrze, mieszkania Nr 3. (2–3)—2711—

– Poszukiwany jest **Pokój** jeden z osobnem wejściem, lub wspólnym przedpokojem, przy familji, lub nie, dla Kobiety, blizko środka miasta, — kto by miał takowy do wynajęcia, raczy się zgłosić na ulicę **Bielańską,** do domu Hr. Zamojskiej Nr 6 domu, mieszkania Nr 10, na drugiem piętrze, naprzeciw Hotelu Lipskiego. (3 — 3) —2652—



Sowitą nagrodę

otrzyma od Właściciela domu przy ulicy Chmielnej, Nr 10 znalazca

Suczki czarnej z rassy Pinczerów,

ze świeżo obciętemi uszami i ogonem, z posrebrzaną Obróżką, zamkniętą na kłódkę, która zaginęła w dniu 14 (26) b. m. po południu, między Rogatkami Jerozolimskiemi i Wolskiemi. (2–3) —2733—

W Drukarni Kurjera Warszawskiego — (Plac Teatralny, Nr. 473c (nowy 5). — Дозволено Цензурою.